

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

14.07.2023

Atzinums Nr. 5-04/6/2023
par SIA “Gren Latvija” kurināmā diversifikācijas esošajā biomasas
koģenerācijas stacijā Jelgavā ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu

Derīgs līdz 2026. gada 14. jūlijam

Paredzētās darbības ierosinātāja:

SIA “Gren Latvija” (reģistrācijas numurs 40103854352)¹, juridiskā adrese: Rūpniecības iela 73A, Jelgava, LV-3008, elektroniskā pasta adrese: info.latvija@gren.com (turpmāk – Ierosinātāja, arī Uzņēmums).

Ziņojuma izstrādātāji:

SIA “Ekodoma” (reģistrācijas numurs 40003041636), juridiskā adrese: Noliktavas iela 3-3, Rīga, LV-1010; tālr. 67323212; elektroniskā pasta adrese: ekodoma@ekodoma.lv² (turpmāk – Izstrādātāja).

Ziņojums iesniegts Vides pārraudzības valsts birojā:

Vides pārraudzības valsts birojā (turpmāk – Birojs) ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums “Kurināmā diversifikācija esošajā biomasas koģenerācijas stacijā Jelgavā” (turpmāk – Ziņojums) iesniegts 2020. gada 18. decembrī, papildus informācija 2020. gada 13. janvārī. Pārstrādātais Ziņojums Birojā iesniegts 2022. gada 7. janvārī. Papildinātais Ziņojums Birojā tika iesniegts 2022. gada 4. oktobrī. Ziņojuma aktuālā redakcija Birojā iesniegta 2023. gada 31. maijā, papildu informācija 2023. gada 6. jūlijā.

Atzinums izdots saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Novērtējuma likums) 20. panta pirmo daļu, un tajā noteikti nosacījumi saskaņā ar šā likuma 20. panta desmito daļu.

1. Paredzētās darbības nosaukums:

Kurināmā diversifikācija esošajā biomasas koģenerācijas stacijā Jelgavā (turpmāk – Paredzētā darbība).

¹ 2021. gada 30. jūlijā uzņēmuma SIA “Fortum Latvia” nosaukums LR Uzņēmumu reģistrā mainīts uz SIA “Gren Latvija”. Reģistrācijas numurs un juridiskā adrese paliek nemainīgi: reģistrācijas Nr. 40103854352, juridiskā adrese: Rūpniecības 73 A, Jelgava, LV-3008.

² Saskaņā ar Ierosinātājas 2022. gada 3. oktobra vēstulē Nr. 1-1/67e “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” klāt pievienotajos materiālos norādīto SIA “Ekodoma”, reģistrācijas numurs 40003041636, adrese: Noliktavas iela 3-3, Rīga, LV-1010, ir Ziņojuma pārstrādātāja un gala versijas sagatavotāja, Ziņojuma sākotnējo redakciju sagatavoja SIA “Enviroprojekts”, reģistrācijas Nr. 400036833283.

2. Paredzētās darbības iespējamā norises vieta:

Rūpniecības iela 73 A, Jelgava (zemes kadastra Nr. 0900 007 0385, zemes vienības kadastra apzīmējums 0900 007 0333) (turpmāk – Darbības vieta).

3. Īss paredzētās darbības raksturojums par Paredzēto darbību.

3.1. Vispārēja informācija par Paredzēto darbību.

- 3.1.1. Ietekmes uz vidi novērtējums (turpmāk – IVN) Paredzētajai darbībai - kurināmā diversifikācija esošajā biomasas koģenerācijas stacijā Jelgavā, piemērots ar Biroja 2019. gada 10. janvāra lēmumu Nr. 5-02/1 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu*” (turpmāk – Lēmums Nr. 5-02/1), pamatojoties uz Novērtējuma likuma 1. pielikuma “*Objekti, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams*” 16. punktu.
- 3.1.2. IVN ietvaros vērtētā Paredzētā darbība ir izmaiņas esošajā Ierosinātās darbībā - esošajā sadedzināšanas iekārtā paredzot no atkritumiem iegūta kurināmā (turpmāk - NAIK) līdzsadedzināšanu esošajā verdošā slāņa tvaika katlā HYBEX. Plānotā iecere paredz kurināmā diversifikāciju, kā rezultātā tiks palielināts saražotās enerģijas daudzums, izmantojot biomasu un NAIK (līdz 30 000 t/gadā). Plānotais saražotās enerģijas daudzums - 460 GWh. Gadījumos, kad atbilstošas kvalitātes Latvijā ražotā NAIK daudzums nebūs pietiekošs, kā alternatīva vērtēta arī biomasas daudzuma (līdz 205 000 t/gadā) palielināšana. Realizējot Paredzēto darbību, plānotie būvdarbi būs saistīti ar NAIK pieņemšanas punkta izbūvi un tehnoloģiskās iekārtas – aktivētās ogles tvertnes un dozatora uzstādīšanu.
- 3.1.3. Ierosinātās Paredzētās darbības kā viens no nosacījumiem ir labāko pieejamo tehnisko paņēmieni (turpmāk – LPTP) īstenošana, lai novērstu vai ierobežotu piesārņojuma rašanos, kā arī atbilstības nodrošināšana ar LPTP saistītajiem emisiju līmeņiem (LPTP-SEL). Ierosinātās Paredzētajai darbībai piemērojami LPTP, kas noteikti Eiropas Komisijas (2021. gada 30. novembra) lēmumā 2021/2326 “*ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/ES pieņem secinājumus par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām*”³ (turpmāk – Lielo sadedzināšanas iekārtu LPTP Secinājumi) un Eiropas Komisijas 2019. gada 12. novembra lēmumā 2015/2119 “*ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/ES pieņem secinājumus par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz atkritumu incinerāciju*”⁴ (turpmāk – Atkritumu sadedzināšanas LPTP Secinājumi). Izstrādātāja Ziņojumā (8. pielikums, kur pievienots īss kopsavilkums par Paredzētās darbības atbilstību LPTP), atbilstoši norādēm Atkritumu sadedzināšanas LPTP Secinājumos un Lielo sadedzināšanas iekārtu LPTP Secinājumos, vērtējusi Paredzētās darbības atbilstību arī uz to attiecināmiem nosacījumiem, kas noteikti Eiropas Komisijas 2018. gada 10. augusta lēmumā 2018/1147 “*ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/ES pieņem secinājumus par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz atkritumu apstrādi*”⁵ (turpmāk – Atkritumu apstrādes LPTP Secinājumi), kā arī atbilstību nosacījumiem Eiropas Komisijas 2005. gada janvāra kopsavilkumā “*Atsauces dokuments par labākajām pieejamajām metodēm saistībā ar emisijām no uzglabāšanas vietām*”. Atbilstības ievērošanas nosacījumi nostiprināti arī ar šo Biroja atzinumu.

³Pieejams: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/HTML/?uri=CELEX:32021D2326&from=EN>

⁴ Pieejams: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/HTML/?uri=CELEX:32019D2010&from=EN>

⁵Pieejams: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/HTML/?uri=CELEX:32018D1147&from=EN>

3.1.4. Birojs Programmu Nr.5-03/3 *ietekmes uz vidi novērtējumam kurināmā diversifikācijai esošajā biomasas koģenerācijas stacijā Jelgavā* IVN veikšanai izdeva 2019. gada 5. aprīlī (turpmāk – Programma Nr. 5-03/3), tās derīguma termiņš – 2024. gada 5. aprīlis. Programma Nr.5-03/3 izdota pamatojoties uz Ierosinātājas pārstāvja⁶ 2019. gada 5. marta iesniegumu, kā arī IVN sākotnējās sabiedriskās apspriešanas (turpmāk – Sākotnējā apspriešana) rezultātiem.

3.2. Darbības vietas un esošās situācijas raksturojums:

3.2.1. Atbilstoši Ziņojumā iekļautajai informācijai, Ierosinātāja esošo darbību veic Rūpniecības ielā 73 A, Jelgavā (zemes kadastra Nr. 0900 007 0385, zemes vienības kadastra apzīmējums 0900 007 0333).

3.2.2. Ierosinātājai ir izsniegta Valsts vides dienesta (turpmāk – Dienests) 2012. gada 4. decembra A kategorijas atļauja Nr. JE12IA0005, kas pārskatīta 2019. gada 3. maijā un 2022. gada 9. maijā (turpmāk – Atļauja)⁷. Atļauja izsniegta sadedzināšanas iekārtas (verdošā slāņa tvaika katls HYBEX) darbībai ar nominālo ievadīto siltuma jaudu 77 MW, kā kurināmo izmantojot biomasu (koksnes biomasu, energoaugu biomasu (salmi, augi), lauksaimniecības augu atlikumus (graudi, atsijas)) – līdz 187 000 t/gadā⁸; kūdru – līdz 15 000 t/gadā; dabasgāzi – līdz 1 100 tūkst.m³/gadā; dīzeļdegvielu (avārijas kurināmais) – līdz 20 t/gadā. Saražotais enerģijas daudzums - 420 GWh gadā. Esošo iekārtu un tehnoloģisko procesu detalizēts apraksts iekļauts Ziņojumā (attiecīgi 1.2. un 1.4. nodaļa) un Atļaujas pielikumā.

3.2.3. Ierosinātāja saņēmusi arī siltumnīcefekta gāzu (turpmāk – SEG) atļauju Nr. ZE20SG0002 2021. – 2030. gadam, kas izsniegta 2020. gada 28. decembrī. Atbilstoši publiski pieejamai informācijai⁹ ar Dienesta Lēmumu Nr. AP23VL0269 apstiprināts Ierosinātājas 2022. gada ziņojums par SEG emisijas monitoringa rezultātiem, norādot, ka tas sagatavots atbilstoši Ministru kabineta 2012. gada 13. novembra noteikumu Nr.769 “*Noteikumi par stacionāro tehnoloģisko iekārtu dalību Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā*” prasībām.

3.2.4. Birojs neuzskata par lietderīgu savā atzinumā atkārtoti detalizēti izklāstīt Darbības vietas apstākļu un Paredzētās darbības risinājumu izklāstu, kas jau ir ietverts Ziņojumā un kurš ir neatņemama IVN dokumentācijas sastāvdaļa. Birojs tālāk šajā atzinumā akcentē tikai būtiskākos darbības vietu raksturojošos apstākļus, kur nepieciešams – ietekmju griezumā, tos ņemot vērā attiecīgajās šī atzinuma sadaļās.

3.2.5. Atbilstoši Jelgavas¹⁰ pilsētas teritorijas plānojumam 2009. - 2021. gadam (ar grozījumiem) (turpmāk – Teritorijas plānojums)¹¹, Darbības vietas atļautā izmantošana ir *Rūpnieciskās apbūves teritorija* (R). Atbilstoši Teritorijas plānojumam (skat. arī Ziņojuma 2.1. attēlu), Darbības vieta R un Z tieši robežojas ar *Savrupmāju apbūves teritoriju* (DzS) un D ar *Rūpnieciskās apbūves teritoriju* (R). Uz Z, DR un R no Darbības vietas atrodas *Jauktas centra apbūves teritorijas* (JC), bet uz D - *Transporta infrastruktūras teritorija* (TR) - dzelzceļš.

⁶ SIA “*Enviroprojekts*” rīkojās saskaņā ar 2018. gada 1. novembrī noslēgtu Ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru līgumu Nr. 5-03-37/18.

⁷ Atļauja pieejama Dienesta tīmekļvietnē: https://registri.vvd.gov.lv/izsniegtas-atlaujas-un-licences/atlauju-un-licencu-mekletajs/?company_name=gren+latvija&company_code=&s=1 (skatīts 01.06.2023.).

⁸ Biomasas kurināmā apjoma izmaiņas pārskatīts 2022. gada 9. maijā, līdz pārskatīšanai bija atļauts sadedzināt līdz 170 000 t biomasas gadā.

⁹ <https://registri.vvd.gov.lv/izsniegtas-atlaujas-un-licences/seg-atlaujas/> (skatīts 01.06.2023.).

¹⁰ Saskaņā ar Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu (pieņemts 2020. gada 10. jūnijā) no 2021. gada 1. jūlija Jelgavas pilsēta ir noteikta kā valstspilsēta.

¹¹ Teritorijas plānojums pieejams tīmekļvietnē: https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_9618 (skatīts 29.06.2023.).

- 3.2.6. Saskaņā ar Teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem (turpmāk – TIAN) *Rūpnieciskās apbūves teritorijā* (R) kā viens no atļautajiem izmantošanas veidiem ir noteikta atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumu apbūve un energoapgādes uzņēmumu apbūve¹².
- 3.2.7. Darbības vieta atrodas Jelgavas valstspilsētas DR daļā. Paredzētās darbības vietas kopējā teritorija ir ~2,5 ha. Tuvākās mazstāvu dzīvojamās mājas atrodas ~50-100 m attālumā no Darbības vietas. Attālumā līdz 1,5 km no Uzņēmuma atrodas vairākas mācību un pirmskolas iestādes, kā arī Jelgavas psihoneiroloģiskā slimnīca "*Ģintermuiža*". Aptuveni 75 m uz Z no Darbības vietas atrodas Rūpniecības iela, un uz R - Tērvetes iela, pa kurām notiek kurināmā un palīgvielu piegāde un atkritumu izvešana. Savukārt teritorijas D atrodas VAS "*Latvijas dzelzceļš*" Jelgavas mezglas stacija un tuvākais sliežu ceļš ir apmēram 50 m attālumā no koģenerācijas stacijas robežas. Jelgavas stacijā savienojas piecas dzelzceļa līnijas — uz Rīgu, Tukumu, Liepāju, Krustpili un Šauliem.
- 3.2.8. Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju tīklā (*Natura 2000*) iekļautais dabas liegums "*Lielupes palienes pļavas*" neatrodas Darbības vietas tiešā tuvumā. Saskaņā ar dabas datu pārvaldības sistēmā "*Ozols*" reģistrēto informāciju, dabas liegums "*Lielupes palienes pļavas*" atrodas aptuveni 1,9 km attālumā uz ZA un ~2,3 km attālumā uz Z no Darbības vietas.
- 3.2.9. Uzņēmuma ietekmes zonā atrodas vairāki tirdzniecības un servisa pakalpojumu sniedzēju uzņēmumi, tajā skaitā divas degvielas uzpildes stacijas – "*Viada*" (Rūpniecības ielā 20D), "*Astarte-Nafta*" (Rūpniecības ielā 75A), pašapkalpošanās auto mazgāšanas stacija (Rūpniecības ielā 20E), būvniecības preču lielveikals "*BN Kurši*" (Rūpniecības ielā 22A), metāllūžņu pieņemšanas punkts (Dzelzceļnieku ielā 8). Uz A un D no Darbības vietas ir izvietoti vairāki citi ražošanas uzņēmumi, kuru darbība saistīta ar kokapstrādes, metālapstrādes un citām ražošanas nozarēm.
- 3.2.10. Koģenerācijas stacijas ekspluatācijai ūdens nepieciešams sadzīves un tehnoloģisko procesu nodrošināšanai. Atļaujā noteiktais maksimālais ūdens patēriņš šobrīd ir līdz 70 000 m³ gadā, faktiskais patēriņš un līdz ar to arī ražošanas notekūdeņu apjoms ir mazāks, vidēji 40 000 m³ gadā. Procesos paliekošo ūdeņu vidējais daudzums ir aptuveni 30% no patēriņa. Notekūdeņu apsaimniekošanas risinājumi, kuri netiks mainīti arī uzsākot NAIK līdzsadedzināšanu, aprakstīti Ziņojuma 1.12. nodaļā. Saskaņā ar Atļaujā norādīto (skat. arī Ziņojuma 1.14. attēlu), sadzīves un ražošanas notekūdeņi tiek novadīti SIA "*Jelgavas ūdens*" uzturētajā centralizētajā pilsētas kanalizācijas sistēmā. Pirms novadīšanas kanalizācijas sistēmā tie vispirms nonāk ražošanas ūdeņu pazemes izlīdzināšanas rezervuārā. Lietus notekūdeņi un attīrītie ar naftas produktiem un cietām daļiņām piesārņotie lietus notekūdeņi pēc uzkrāšanas un sajaukšanās lietus ūdeņu pazemes izlīdzināšanas rezervuārā tiek novadīti Jelgavas valstspilsētas centralizētajā lietus kanalizācijas tīklā – kopā līdz 10 113 m³/gadā.
- 3.2.11. Saskaņā ar Ziņojumā norādīto, esošās gaisa kvalitātes novērtēšanai izmantoti VSIA "*Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs*" (turpmāk – LVĢMC) sniegtie dati par esošo piesārņojuma līmeni (bez Ierosinātās esošās piesārņojošās darbības). Lai novērtētu Ierosinātās radīto esošās darbības piesārņojuma līmeni, izmantota informācija no LVĢMC uzturētās vides aizsardzības valsts statistikas sistēmas "*Nr.2-Gaiss*" par 2019. gadu, ko iesniegusi Ierosinātāja un kuru apstiprinājis Dienests. Birojs konstatējis, ka 2019. gadā kā kurināmais izmantotas 143 805 t šķeldas, un tas atbilst vidējam izmantotā kurināmā apjomam periodā no 2016. – 2020. gadam. Emisiju izkliedes kartes pievienotas Ziņojuma 9. pielikumā. Birojs konstatē,

¹² TIAN 303. un 308. punkts.

ka Ierosinātājas esošās darbības radītais piesārņojums summāri ar citiem ietekmes zonā esošajiem piesārņotājiem (Ziņojuma 9. pielikuma gaisa kvalitātes novērtējuma 5.2. tabula, skatīt arī šī atzinuma 6.9.2. punktus) nepārsniedz Ministru kabineta 2009. gada 3. novembra noteikumos Nr. 1290 “*Noteikumi par gaisa kvalitāti*” (turpmāk - Noteikumi Nr. 1290) noteiktās robežvērtības.

- 3.2.12. Vērtējot¹³ tikai Ierosinātājas esošās darbības trokšņa avotu iespējamajos radītos traucējumus ārpus Darbības vietas, Ziņojumā secināts, ka esošais trokšņa līmenis nepārsniedz Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumos Nr. 16 “*Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 16) noteiktos vides trokšņa robežlielumus nevienā diennakts periodā un nevienā dzīvojamās apbūves teritorijā, kas izvietotas gar Tērvetes ielu un Rūpniecības ielu. Augstākais fona trokšņa līmenis (50-52 dB(A)) aprēķināts dienas periodā pie mājām Rūpniecības ielā 61, 63, 63A un 65, nakts periodā (47-48 dB(A)) pie mājām Rūpniecības ielā 61, 63, 63A, 65 un 69, bet nakts periodā (42-45 dB(A)) pie mājām Rūpniecības ielā 61, 63A, un 65. Galvenie Ierosinātājas trokšņa avoti, kas ietekmē Darbības vietas tuvumā izvietotās dzīvojamās apbūves teritorijas, ir ventilatoru platformas, serveru ēka, dūmsūknis, kurināmā padeves konveijeri, dūmgāzu filtriekārtas, turbīna, pelnu izvākšanas konveijeri/sistēma. Šo avotu radītā trokšņa ietekme nemainīsies arī palielinoties saražotajam enerģijas daudzumam, jo būtiski nemainīsies arī katra avota darba laika fonds.
- 3.2.13. Saskaņā ar VSIA “*Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs*” (turpmāk – LVĢMC) uzturēto datu bāzi “*Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrs*”¹⁴ Paredzētās darbības vieta nav reģistrēta kā piesārņota vai potenciāli piesārņota vieta. Tuvāko reģistrēto potenciāli piesārņoto un piesārņoto vietu atrašanās vietas attēlotas Ziņojuma 2.2. attēlā. Tuvākā no tām ir SIA “*Astarte-Nafta*” (Rūpniecības ielā 75A) degvielas uzpildes stacija, kas atrodas ~100 m attālumā uz ZR no Uzņēmuma teritorijas¹⁵ otrā pusē Tērvetes ielai.

3.3. Paredzētās darbības un tās nodrošinājuma raksturojums.

- 3.3.1. Ziņojumā novērtētas Ierosinātājas Paredzētās darbības – siltumenerģijas un elektroenerģijas ražošanas apjoma palielināšana un kurināmā diversifikācija, uzsākot NAIK līdzsadedzināšanu – prognozētās ietekmes uz vidi izmaiņas un to būtiskums (Ziņojumā vērtēta kā 2. alternatīva). Plānots, ka ražošanas apjoms varētu pieaugt līdz 460 GWh gadā un NAIK apjoms sasniegt 30 000 t gadā (nepieciešamais biomasas daudzums šajā gadījumā būs aptuveni 153 556 t). Plānotā ražojamās enerģijas apjoma palielināšanas nodrošināšanai kā būtiskākās paredzētas un vērtētas nepieciešamās izmaiņas emisiju gaisā attīrīšanas risinājumos un kurināmā kvalitātes kontrolē. Vērtēta arī paredzētā saražojamās enerģijas apjoma palielināšana izmantojot tikai biomasu (skat. 1. alternatīvas aprakstu šī atzinuma 3.4. punktā), attiecīgi palielinot kurināmā apjomu līdz 205 000 t gadā.
- 3.3.2. SIA “*Gren Latvija*” koģenerācijas stacijā ir uzstādīts verdošā slāņa HYBEX tvaika katls, ar tvaika ražību 26 kg/s pie spiediena 117 bar, 527 °C no barošanas ūdens 180 °C temperatūrā. Tvaika katla esošo ievadīto nominālo jaudu 77 MW (nodrošinot siltuma ražošanas jaudu 45 MW un elektroenerģijas ražošanas jaudu 23 MW) nav nepieciešams palielināt. Uzstādītā verdošā slāņa sadedzināšanas tehnoloģija ir plaši izmantota Eiropā un ir atzīta par atbilstošu tehnoloģiju NAIK līdzsadedzināšanai. Esošā sadedzināšanas iekārta jau šobrīd nodrošina dūmgāzu karsēšanu virs 850 °C

¹³ Vērtējumu veikusi SIA “*R&D Akustika*” (reģistrācijas numurs 40103100457), Ziņojuma 10. pielikums.

¹⁴ Tīmekļvietne: http://parissrv.lv/gmc.lv/#viewType=home_view&incrementCounter=2 (skatīta 29.06.2023.).

¹⁵ Atbilstoši Kadastra informācijas sistēmai www.kadastrs.lv (skatīts 12.07.2023.).

vismaz 2 sekundes, kas ir viens no būtiskiem nosacījumiem atkritumu sadedzināšanas un/vai līdzsadedzināšanas procesa realizācijai, ja hlora saturs kurināmajā nepārsniedz 1%. Ņemot vērā esošās tehnoloģijas efektivitātes un ekonomiskos rādītājus, tā netiks mainīta, bet tiks papildināta ar monitoringa iekārtām, kā arī tiks veikti uzlabojumi dūmgāzu attīrīšanas nodrošināšanai.

- 3.3.3. Koģenerācijas stacijai paredzētais kurināmais tiks uzglabāts kurināmā pieņemšanas zonā kurināmā uzglabāšanas bunkuros. Biomasas un kūdras uzglabāšanai tiks izmantoti divi esošie bunkuri, katrs ar 3 000 m³ ietilpību, NAIK uzglabāšanai tiks izbūvēta jauna NAIK pieņemšanas un apstrādes zona (būve) un viens bunkurs ar 800 m³ ietilpību. Paredzēts, ka no NAIK pieņemšanas zonas atsūknēto gaisu novadīs uz sadedzināšanas iekārtu. No kurināmā uzkrāšanas bunkura NAIK pa slēgtu konveijeru pados uz sadedzināšanas iekārtu. Kūdra un šķelda var tikt glabāta un pirms padošanas uz kurtuvi apstrādāta esošajos bunkuros.
- 3.3.4. Biomasas un kūdras kravu piegādei tiks izmantots autotransports ar ietilpību līdz 25 t biomasas vai kūdras, savukārt NAIK piegāde notiks ar līdzīgas ietilpības autotransportu, kurā, ņemot vērā NAIK blīvumu un mitrumu, būs iespējams pārvadāt aptuveni 12,6 t kurināmā. Maksimālā transporta plūsma tikai kurināmā piegādei palielināsies (atbilstoši perioda no 2016. – 2020. gadam vidējā patēriņa rādītājiem Ziņojuma 1.1. tabulā) no esošajām vidēji 5 640 piegādes vienībām līdz 8 200 vienībām gadā 1. alternatīvas vai attiecīgi 8 523 vienībām (tajā skaitā NAIK – 2 381) 2. alternatīvas realizācijas gadījumā.
- 3.3.5. Smaku izplatības ierobežošana NAIK pieņemšanas, sagatavošanas un uzglabāšanas zonā (slēgta tipa būve) tiks nodrošināta uzturot gaisa retinājumu pieņemšanas ēkā. Gaiss no NAIK pieņemšanas zonas tiks novadīts uz kurtuvi, tā nodrošinot visu NAIK pieņemšanas un uzglabāšanas zonā radušos smaku sadegšanu. Šāda gaisa plūsmas organizācija pieņemšanas zonā novērsīs vai būtiski samazinās arī cieto daļiņu emisiju vidē. Paredzēts, ka NAIK atbilstošā kvalitātē (Ziņojuma 1.8. nodaļā norādīts, ka paredzēts izmantot ne sliktākas kvalitātes kā standartā LVS EN ISO 21640:2021 “*Cietais reģenerētais kurināmais. Specifikācijas un klases*” (turpmāk - NAIK standarts) noteiktajai 3. klasei atbilstošu kurināmo) piegādās no NAIK ražotājs, ar kuru tiks saskaņota kvalitātes kontroles procedūra. Lai līdz minimumam samazinātu riskus neatbilstošas kvalitātes NAIK pieņemšanai, kas var izraisīt neplānotu emisiju veidošanos, NAIK no bunkura ar transportiera palīdzību tiks novadīts uz kurināmā priekšapstrādes telpu, kur notiks kurināmā sijāšana un irdināšana, ja nepieciešams, arī smalcināšana un piemaisījumu atdalīšana (piemēram, metāla un akmeņu).
- 3.3.6. Dūmgāzu attīrīšanai paredzētā tehnoloģija aprakstīta Ziņojuma 1.4.3. nodaļā. Attīrīšanu nodrošinās esošā maisa filtra iekārta (Ziņojumam pievienotais pielikums nesatur informāciju par filtra materiāla klasi), kas tiks papildināta ar aktivētās ogles dozatora sistēmas uzstādīšanu. Aktivētā ogle nodrošinās gāzveida smago metālu, dzīvsudraba, dioksīnu un furānu emisiju (PCCD/F) uztveršanu un koncentrāciju samazināšanu izplūdē. Pirms maisa filtra iesmidzinot dūmgāzēs cietu nātrija bikarbonātu tiks samazinātas dūmgāzēs esošās SO₂, HCl un citu skābju emisiju koncentrācijas. Koģenerācijas procesa un iekārtu principiālā shēma pievienota Ziņojuma 1.4. un 1.5. attēlā.
- 3.3.7. Lai nodrošinātu dūmgāzu slāpekļa oksīdu (NO_x) emisijas robežvērtību ievērošanu izplūdē, sadedzināšanas iekārta jau šobrīd ir aprīkota ar SNCR sistēmu (selektīvā nekatalītiskā slāpekļa oksīdu reducēšanas sistēma). SNCR sistēmā tiek izmantots 25% amonjaka ūdens šķīdums (amonija hidroksīds). Amonjakam (NH₃) reaģējot ar NO_x, veidojas ūdens un slāpekļlis. Uzstādītas divas amonjaka izsmidzināšanas pakāpes, kas tiek izvēlētas atbilstoši koģenerācijas iekārtas slodzei un tiešsaistes

dūmgāzu monitoringa programmas rādītājiem. Ziņojumā norādīts, ka sadedzinot koksnes šķeldu līdz šim nav bijusi nepieciešama SNCR sistēmas izmantošana.

- 3.3.8. Atbilstoši Ziņojuma 9. pielikumā pievienotajām Ierosinātās (bez fona ietekmes) radīto slāpekļa dioksīda emisiju izkliedes kartēm konstatējams, ka maksimālās ietekmes josla atrodas apmēram 330 m rādiusā no koģenerācijas stacijas dūmeņa, ietekmes zonas (joslas) platums ir aptuveni 600 m un 1 500 m attiecīgi stundas augstākās ($8 \mu\text{g}/\text{m}^3$ jeb 4 % no normatīvi noteiktā robežlieluma) un gada vidējās ($0,1 \mu\text{g}/\text{m}^3$ jeb 0,25 % no normatīvi noteiktā robežlieluma) koncentrācijas gadījumā, šajās joslās identificējami arī atsevišķi (uz A un D no Darbības vietas) augstākas koncentrācijas apgabali, bet arī tajos koncentrāciju robežlielumi netiek pārsniegti. Nozīmīgākais slāpekļa dioksīda un arī amonjaka emisiju fona avots Paredzētās darbības ietekmes zonā ir autotransports.
- 3.3.9. Lidojošie (vieglie) pelni tiek savākti pneimatiskajos transportieros un pārvietoti uz pelnu bunkuru. Vieglo pelnu bunkurs aprīkots ar slapjās izkraušanas (pelnus mitrinošas skrūves) sistēmu un sausās izkraušanas sistēmu. Pelnu bunkura izmērs atbilst vidēji četru dienu apjomam pie maksimāli pieļaujamās nepārtrauktās katla slodzes. Vieglie pelni NAIK sadedzināšanas gadījumā var tikt klasificēti kā bīstamie atkritumi. Ziņojuma 1.16. norādīts, ka, uzsākot NAIK sadedzināšanu, pelni visās to rašanās vietās tiks testēti, lai noteiktu to atbilstību bīstamiem vai nebīstamiem atkritumiem un atrastu labāko risinājumu apsaimniekošanai, pēc iespējas izvēloties pārstrādes nevis apglabāšanas risinājumus. Novērtēts (Ziņojuma 3.1. tabula), ka maksimālais lidojošo pelnu apjoms 2. alternatīvas gadījumā var sasniegt 9 719 t gadā un to izvešana plānota katru dienu. Smago pelnu jeb izdedžu maksimālais apjoms var sasniegt 3 310 t gadā, tie netiek klasificēti kā bīstami. Izdedži no kurtuves pamatnes ar ūdeni dzesējamu ķēdes rausējtransportieri tiek padoti uz izdedžu sijāšanas iekārtām, no kurām atkārtoti izmantojamais materiāls tiek novirzīts atpakaļ uz kurtuvi, bet pārējā daļa - uz izdedžu konteineru.
- 3.3.10. Paredzētās darbības procesā izmantojamo izejmateriālu, ķīmisko vielu un maisījumu daudzumi, uzglabāšanas veidi un vienlaicīgi uzglabājamie daudzumi apkopoti Ziņojuma 1.7. tabulā. Birojs konstatē, ka tabula aizpildīta nepilnīgi (netiek uzrādīta ūdens sagatavošanai izmantotā sālsskābe, dūmgāzēs esošā HCl korozijas efekta mazināšanai izmantotais granulētais sērs, par kura turpmāku izmantošanu Ziņojumā kopumā ir sniegta pretrunīga informācija). Paredzētā darbība klasificējama kā Ministru kabineta 2017. gada 19. septembra noteikumu Nr. 563 *“Paaugstinātas bīstamības objektu apzināšanas un noteikšanas, kā arī civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas un īstenošanas kārtība”* (turpmāk – Noteikumi Nr. 563) 1. pielikumam atbilstoša un tai nepieciešams civilās aizsardzības plāns (turpmāk – CA plāns). 25 % amonjaka ūdens šķīdums tiks uzglabāts 60 m³ tvertnē (esošs risinājums), uzglabāšana atbilst apstiprinātajam CA plānam.
- 3.3.11. Ūdens patēriņš un notekūdeņu veidošanās raksturota Ziņojuma 1.6. un 1.7. nodaļās. Patērētais tehnoloģiskais ūdens daudzums ir atkarīgs no saražotās enerģijas daudzuma. Tā kā paredzēts, ka saražotās enerģijas daudzums pieaugs no 420 GWh/gadā līdz 460 GWh/gadā, pieaugs arī tehnoloģiskā ūdens patēriņa apjoms. Pēdējo četru gadu vidējais īpatnējais ūdens patēriņš koģenerācijas stacijā ir 0,117 m³ ūdens uz vienu saražoto enerģijas MWh. Izmantojot šo rādītāju/aprēķinu ūdens patēriņš pieaugs līdz 54 000 m³/gadā, tomēr kā pieprasītais atļautais ūdens patēriņš tiks saglabāts A kategorijas piesārņojošās darbības atļaujā jau iekļautais daudzums – līdz 70 000 m³/gadā. Ūdens patēriņa balance pievienota Ziņojuma 1.14. attēlā.
- 3.3.12. Ziņojuma 2.4. nodaļā sniegts formāls infrastruktūras objektu apraksts. Secināms, ka Paredzētās darbības nodrošināšanai tiks izmantoti esošie infrastruktūras objekti,

veidojot tiem atbilstošus pieslēgumus no jaunbūvējamām būvē un iekārtām. Arī Transportēšanas maršruti tiks saglabāti bez izmaiņām (Ziņojuma 1.15. – 1.19. attēli). Ziņojumā esošā caurlaides punkta (un saistītā kravu svēršana) un stāvlaukuma kapacitāte tiek vērtēta kā pietiekama (Ziņojuma 1.9.2. nodaļa). Kurināmā piegādi plānots veikt darba dienās no pulksten 8:00-19:00. Savukārt, apkures sezonas laikā, kurināmā piegāde plānota darba dienās no pulksten 8:00-20:00 un, ja nepieciešams, arī brīvdienās un svētku dienās.

- 3.3.13. Saimnieciskās darbības rezultātā veidosies dažāda veida bīstamie un nebīstamie atkritumi, NAIK un pelnu apsaimniekošanas procedūrās būs nepieciešamas izmaiņas (skat. arī šī atzinuma 6.9.4. punktu). Ziņojuma 1.8. un 12. nodaļā sniegta informācija par šādu procedūru pamatprincipiem, kurus ierosinātāja apņēmusies ievērot.
- 3.3.14. NAIK kvalitātes kontroles procedūrā nodalāma kurināmā piegādātāja un Ierosinātājas atbildība un rīcība neatbilstību konstatēšanas gadījumos.

3.4. Paredzētās darbības iespējamie alternatīvie risinājumi:

- 3.4.1. IVN pamatprincipi paredz prasību, lai, novērtējot paredzēto darbību, tiktu izsvērtas alternatīvas, kas varētu būt piemērotas ierosinātajam projektam un tā specifiskajām īpašībām. Alternatīvas var tikt novērtētas kā tehnoloģiskajam procesam, tā darbības vietai vai ražošanas apjomam.
- 3.4.2. Saskaņā ar Ziņojumā norādīto, Ierosinātāja, veicot siltumenerģijas ražošanas modernizācijas un kurināmā diversifikācijas projekta priekšizpēti, secināja, ka esošā iekārta ir piemērota NAIK līdzsadedzināšanai, ar nosacījumu, ka tiek uzstādītas papildus iekārtas kurināmā pieņemšanai un piesārņojošo vielu emisiju samazināšanai, un nodrošināta emisiju nepārtrauktu mērījumu sistēma. Ņemot vērā minēto, Paredzētās darbības vietas un sadedzināšanas tehnoloģijas alternatīva Ziņojumā netiek apskatīta. Tāpat Ziņojumā netika apskatīta emisiju gaisā samazināšanas pamatiekārtu nomaiņa, jo tā būtu saistīta ar būtisku stacijas pārbūvi un nebūtu ekonomiski pamatota. Secināts, ka esošās attīrīšanas iekārtas (auduma filtri), papildinot tās ar aktīvās ogles iesmidzināšanas iekārtu, spēs attīrīt dūmgāzes līdz atkritumu līdzsadedzināšanai nepieciešamajam kvalitātes līmenim.
- 3.4.3. Ziņojumā tiek vērtētas divas kurināmā alternatīvas 460 GWh enerģijas ražošanai gadā, alternatīvu raksturojums pievienots Ziņojuma 1.3. un 3. nodaļā :
 - 3.4.3.1. 1.alternatīva. Kā kurināmais tiek izmantota tikai biomasas (līdz 205 000 t gadā). Plānots izmantot galvenokārt koksnes biomasu, kā arī kūdras (līdz 15 000 t gadā) un energoaugu un lauksaimniecības augu, galvenokārt salmu, graudu un graudu atsiju atlikumus (līdz 5 000 t gadā).
 - 3.4.3.2. 2.alternatīva. Kā kurināmā maisījums līdzsadedzināšanas procesā tiek izmantota biomasas (līdz 153 556 t gadā) un NAIK (līdz 30 000 t gadā). Atbilstoši vērtējumam Ziņojumā, maksimālā NAIK proporcija līdzsadedzināšanā ar biomasu nepārsniegs 35 % no ar kurināmo ievadītā siltuma daudzuma.
- 3.4.4. Alternatīvu vērtējums un sagaidāmās ietekmes salīdzinājums veikts galvenajos ar paredzēto darbību saistītajos aspektos – emisijas gaisā, tai skaitā SEG, un dūmgāzu attīrīšanas risinājumi, smakas, monitorings, troksnis, atkritumu apsaimniekošana, ķīmisko vielu patēriņš. Vērtējot kurināmā alternatīvas, Izstrādātāja nav konstatējusi apstākļus, kas nepieļautu kādas no alternatīvas realizāciju, līdz ar to abu alternatīvu realizācija ir iespējama ņemot vērā katrai no tām izvirzītos nosacījumus un dūmgāzu attīrīšanas risinājumus.

- 3.4.5. Izstrādātāja kā galveno ieguvumu realizējot 2. alternatīvu, vērtē šķeldas un kopējā kurināmā patēriņa apjoma samazinājumu un atkritumu poligonos apglabāto atkritumu apjoma samazinājumu. Atbilstoši Ziņojumam, Ierosinātāja norādījusi, ka enerģijas ražošanu paredzējusi realizēt atbilstoši abām alternatīvām. Respektīvi, ziemas periodā, kad siltumenerģijas pieprasījums ir augsts, un koģenerācijas stacijā ir iespējams pilnvērtīgi nodrošināt prasībām atbilstošu NAIK sadegšanas procesu, tiks izmantota 2. alternatīva, bet gada siltākajos periodos, kad koģenerācijas stacija darbosies ar zemu noslodzi (zemāku par 40 %), tiks pārtraukta NAIK izmantošana un pāriets uz 1. alternatīvas kurināmo.
- 3.4.6. Alternatīvu salīdzinājuma apkopojums sniegts Ziņojuma 8. nodaļā 8.1. un 8.2. tabulā. Kurināmā un palīgvielu patēriņš katrai no alternatīvām apkopots arī Ziņojuma 3.1 tabulā. No apkopotās informācijas konstatējams, ka būtiskākās atšķirības uzsākot NAIK sadedzināšanu būs saistītas ar dūmgāzu attīrīšanai nepieciešamo ķīmisko vielu patēriņa pieaugumu, gaisā emitēto piesārņotāju sortimenta, bet ne apjoma, pieaugumu un pelnu apjoma un bīstamības palielināšanos. Tāpat konstatējams, ka 2. alternatīvas gadījumā palielināsies kā kopējais, tā fosilais SEG emisiju, izteiktu kā CO₂, daudzums. SEG emisiju novērtējumā nav ņemts vērā samazinājums, kurš saistīts ar atkritumu deponējamās daļas samazinājumu.
- 3.4.7. Birojs, izvērtējot un salīdzinot piedāvātās kurināmā alternatīvas, nav konstatējis pilnībā izslēdzošus faktorus Paredzētās darbības realizācijai kopumā un arī nevienai no izvērtētajām alternatīvām, ja tiek paredzēti atbilstoši ietekmi mazinoši pasākumi. Realizējot Paredzēto darbību, Ierosinātājai būs jānodrošina visu Ziņojumā norādīto tehnisko parametru atbilstība, Ziņojumā un iekārtu tehniskajā dokumentācijā norādītie to apkopei un remontam nepieciešamie tehnoloģiskie pārtraukumi, kā arī jāņem vērā, ka citādā veidā kā novērtēts Ziņojumā, Paredzētā darbība nav pieļaujama. Ja tiek konstatēts, ka nepieciešams veikt izmaiņas tehnoloģiskajos risinājumos (dūmgāzu attīrīšana, pelnu un izdedžu apsaimniekošana u.c.) vai kurināmā sastāvā, veicams šādu izmaiņu būtiskuma novērtējums¹⁶.

4. Izvērtētā dokumentācija:

- 4.1. Ierosinātājas 2018. gada 20. decembra vēstule Nr. 1-09/60 "*Iesniegums lēmuma pieņemšanai*" ar pielikumiem (Biroja reģ. Nr. 5-01/2106).
- 4.2. Biroja 2019. gada 10. janvāra Lēmums Nr. 5-02/1.
- 4.3. Biroja 2019. gada 10. janvāra vēstule Nr. 5-01/14.
- 4.4. Ierosinātājas pārstāvja 2019. gada 7. februāra elektroniskā pasta vēstule "*Sākotnējā sabiedriskā apspriešana SIA Fortum Latvia*" ar pielikumiem (Biroja reģ. Nr. 5-01/222).
- 4.5. Fiziskas personas 2019. gada 27. februāra iesniegums "*Par sākotnējo sabiedrisko apspriešanu "Kurināmā diversifikācija esošajā biomasas koģenerācijas stacijā Jelgavā" SIA "Fortum Latvia" Rūpniecības iela 73A, Jelgava, LV-3008*" (Biroja reģ. Nr. 5-01/370).
- 4.6. Fiziskas personas 2019. gada 28. februāra elektroniskā pasta vēstule "*Atkritumu dedzināšana FORTUMĀ*" (Biroja reģ. Nr. 5-01/371).
- 4.7. Fiziskas personas 2019. gada 28. februāra elektroniskā pasta vēstule "*Fiziska persona*" (Biroja reģ. Nr. 5-01/391).
- 4.8. Fiziskas personas 2019. gada 28. februāra Iesniegums (Biroja reģ. Nr. 5-01/392).

¹⁶ Izmaiņu būtiskuma novērtējums un, ja nepieciešams – ietekmes sākotnējais izvērtējums veicams saskaņā ar Novērtējuma likuma 3.² panta pirmās daļas 3. punktu.

- 4.9. Trīs fizisku personu 2019. gada 28. februāra iesniegums “Par SIA “Fortum Latvia” paredzētās darbības “Kurināmā diversifikācija esošajā biomasas koģenerācijas stacijā Jelgavā” ietekmes uz vidi novērtējumu” (Biroja reģ. Nr. 5-01/401).
- 4.10. Ierosinātājas pārstāvja 2019. gada 5. marta iesniegums Nr. 11/03-19 “Par paredzētās darbības “Kurināmā diversifikācija esošajā biomasas koģenerācijas stacijā Jelgavā” ietekmes uz vidi novērtējuma programmas saņemšanai” ar pielikumiem (Biroja reģ. Nr. 5-01/429).
- 4.11. Latvijas Republikas tiesībsarga 2019. gada 27. marta vēstule Nr. 6-1/540 “Par SIA “Fortum Latvija” paredzēto darbību” (Biroja reģ. Nr. 5-01/568).
- 4.12. Biroja 2019. gada 5. aprīļa Programma Nr. 5-03/3.
- 4.13. Biroja 2019. gada 5. aprīļa vēstule Nr. 5-01/288.
- 4.14. Trīs fizisku personu 2020. gada 20. augusta elektroniskā pasta vēstule “Par SIA “Fortum Latvia” paredzētās darbības “Kurināmā diversifikācija esošajā biomasas koģenerācijas stacijā Jelgavā” ietekmes uz vidi novērtējumu” (Biroja reģ. Nr. 5-01/1428).
- 4.15. Ierosinātājas pārstāvja 2020. gada 15. oktobra elektroniskā pasta vēstule “Fortum IVN paziņojums par SA” ar pielikumiem (Biroja reģ. Nr. 5-01/1745).
- 4.16. Ierosinātājas pārstāvja 2020. gada 4. novembra elektroniskā pasta vēstule “Fortum IVN Sanāksmes protokols” ar pielikumiem (Biroja reģ. Nr. 5-01/1894).
- 4.17. Valsts vides dienesta Zemgales reģionālās vides pārvaldes¹⁷ (turpmāk – Dienests) 2020. gada 5. novembra vēstule Nr. 2.4/2077/ZE/2020 “Par SIA “Fortum Latvia” kurināmā diversifikāciju esošajā biomasas koģenerācijas iekārtā ietekmes uz vidi novērtējumu” (Biroja reģ. Nr. 5-01/1906).
- 4.18. Biedrību “Vides aizsardzības klubs”, “Zaļā brīvība” un “Ekodizaina kompetences centrs” 2020. gada 13. novembra vēstule Nr. 11.02 “Par Programmu Nr. 5-03/3 IVN kurināmā diversifikācijai esošajā biomasas koģenerācijas stacijā Jelgavā (SIA “Fortum Latvia” SIA)” (Biroja reģ. Nr. 5-01/1968).
- 4.19. Trīs fizisku personu 2020. gada 16. novembra iesniegums “Par SIA “Fortum Latvia” ietekmes uz vidi novērtējumu” (Biroja reģ. Nr. 5-01/2002).
- 4.20. Divu fizisku personu 2020. gada 16. novembra iesniegums “Par SIA “Fortum Latvia” ietekmes uz vidi novērtējumu” (Biroja reģ. Nr. 5-01/2019).
- 4.21. Fiziskas personas 2020. gada 16. novembra iesniegums “Par SIA “Fortum Latvia” ietekmes uz vidi novērtējumu” (Biroja reģ. Nr. 5-01/2008).
- 4.22. Vienpadsmit fizisku personu 2020. gada 16. novembra iesniegums “Par SIA “Fortum Latvia” ietekmes uz vidi novērtējumu” (Biroja reģ. Nr. 5-01/2020).
- 4.23. Ierosinātājas pārstāvja 2020. gada 18. decembra vēstule Nr. 77/12-20 “Par IVN ziņojuma iesniegšanu” (Biroja reģ. Nr. 5-01/2263).
- 4.24. Ierosinātājas 2020. gada 18. decembra vēstule Nr. 2-09/51 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma izstrādi” (Biroja reģ. Nr. 5-01/2266).

¹⁷ Saskaņā ar Valsts vides dienesta tīmekļvietnē (<https://www.vvd.gov.lv/lv/jaunums/valsts-vides-dienests-istenojis-verienigas-izmainas-struktura-lai-celtu-pakalpojumu-kvalitati>) pieejamo informāciju no 2022. gada 1. aprīļa reģionālo vides pārvalžu funkcijas, kas saistītas ar atļauju dokumentu sagatavošanu, pārņem Atļauju pārvalde.

- 4.25. Ierosinātājas pārstāvja 2020. gada 18. decembra vēstule Nr. 76/12-20 “*Par IVN ziņojuma iesniegšanu*” ar divām Ziņojuma versijām¹⁸ (Biroja reģ. Nr. 5-01/2268).
- 4.26. Biroja 2020. gada 23. decembra vēstule Nr. 5-01/1198.
- 4.27. Dienesta 2021. gada 7. janvāra vēstule “*Par SIA “Fortum Latvia” kurināmā diversifikāciju esošajā biomasas koģenerācijas iekārtā ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu*” (Biroja reģ. Nr. 5-01/38).
- 4.28. Fiziskas personas 2021. gada 7. janvāra vēstule (Biroja reģ. Nr. 1-07/32).
- 4.29. Jelgavas pilsētas domes 2021. gada 11. janvāra vēstule Nr. ADM/2-16/21/30 “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu SIA “Fortum Latvia” Rūpniecības ielā 73A*” (Biroja reģ. Nr. 5-01/61).
- 4.30. Ierosinātājas pārstāvja 2021. gada 13. janvāra vēstule Nr. 01/01-21 “*Par papildus informāciju IVN ziņojumam*” ar pielikumu (Biroja reģ. Nr. 5-01/87).
- 4.31. Veselības inspekcijas 2021. gada 13. janvāra vēstule Nr. 4.64.-1./31926/ “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (Biroja reģ. Nr. 5-01/89).
- 4.32. 2021. gada 31. janvāra Eksperta atzinums tehnoloģisko aspektu novērtēšanas jomā (Biroja reģ. Nr. 5-01/223, dokuments satur ierobežotas pieejamības informāciju).
- 4.33. 2021. gada 1. februāra Eksperta atzinums gaisa piesārņojuma novērtējuma jomā (Biroja reģ. Nr. 5-01/241, dokuments satur ierobežotas pieejamības informāciju).
- 4.34. Biroja 2021. gada 16. marta Lēmums Nr. 5-02/7 “*Par sabiedrības Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Fortum Latvia” paredzētās darbības “Kurināmā diversifikācija esošajā biomasas koģenerācijas stacijā” ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma nodošanu pārstrādāšanai*” (turpmāk - Lēmums Nr. 5-02/7).
- 4.35. Ierosinātājas 2022. gada 7. janvāra vēstule Nr. 1-1/2e “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” ar divām Ziņojuma versijām¹⁹ (Biroja reģ. Nr. 5-01/42).
- 4.36. Ierosinātājas 2022. gada 7. janvāra vēstule Nr. 1-1/2e “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” ar divām Ziņojuma versijām²⁰ (Biroja reģ. Nr. 5-01/43).
- 4.37. Biroja 2022. gada 7. marta vēstule Nr. 5-01/202/2022 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu*”.
- 4.38. Ierosinātājas 2022. gada 3. oktobra vēstule Nr. 1-1/67e “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” ar divām Ziņojuma versijām²¹ (Biroja reģ. Nr. 5-01/2020).
- 4.39. Biroja 2022. gada 2. novembra vēstule Nr. 5-01/1070/2022 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu*”.
- 4.40. Veselības inspekcijas 2022. gada 3. novembra vēstule Nr. 2.4.9.-1/354 “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (Biroja reģ. Nr. 5-01/2216).
- 4.41. Jelgavas valstspilsētas domes²² (turpmāk – Pašvaldība) 2022. gada 4. novembra vēstule Nr. 5297/22/2-16/ADM “*Par SIA “Gren Latvija” ietekmes uz vidi novērtējumu*” (Biroja reģ. Nr. 5-01/2220).

¹⁸ Viena no Ziņojuma versijām satur ierobežotas pieejamības informāciju.

¹⁹ Viena no Ziņojuma versijām satur ierobežotas pieejamības informāciju.

²⁰ Viena no Ziņojuma versijām satur ierobežotas pieejamības informāciju.

²¹ Viena no Ziņojuma versijām satur ierobežotas pieejamības informāciju.

²² Saskaņā ar Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu (pieņemts 2020. gada 10. jūnijā) no 2021. gada 1. jūlija Jelgavas pilsēta ir noteikta kā valstspilsēta.

- 4.42. Dienesta 2022. gada 9. novembra vēstule Nr.2.3/AP/7618/2022 “*Par SIA “Gren Latvija” paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma pārstrādāto redakciju*” (Biroja reģ. Nr. 5-01/2259).
- 4.43. Biroja 2023. gada 28. aprīļa vēstule Nr. 5-01/565/2023 “*Par trokšņa novērtējumu*”.
- 4.44. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (turpmāk – VUGD) 2023. gada 3. marta e- pasta vēstule “*CA plāns Gren Latvija biomasas koģenerācijas stacijai Rūpniecības 73 A, Jelgava*” (Biroja reģ. Nr. 5-01/496, satur ierobežotas pieejamības informāciju).
- 4.45. Ierosinātājas 2023. gada 30. maija vēstule Nr. 2023-53-01-025 “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” ar divām Ziņojuma versijām²³ (Biroja reģ. Nr. 5-01/1407).
- 4.46. Jelgavas valstspilsētas pašvaldības iestādes “Centrālā pārvalde” (turpmāk – Pašvaldība) 2023. gada 8. jūnija vēstule Nr. 2610/23/2.1-16/ADM “*Par SIA “Gren Latvija” ietekmes uz vidi novērtējumu*” (Biroja reģ. Nr. 5-01/1475).
- 4.47. Dienesta 2023. gada 15. jūnija vēstule Nr.2.3/AP/7041/2023 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu kurināmā diversifikācijai esošajā biomasas koģenerācijas stacijā Jelgavā*” (Biroja reģ. Nr. 5-01/1533).
- 4.48. Ierosinātājas 2023. gada 6. jūlija vēstule Nr. 2023-53-01-028 “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” ar skaidrojumiem par Dienesta vēstulē Nr.2.3/AP/7041/2023 norādītajām neatbilstībām (Biroja reģ. Nr. 5-01/1652).
- 5. Informācija par paredzētās darbības novērtēšanas procesā apkopotajiem ieinteresēto pušu viedokļiem un argumentiem (tai skaitā par sabiedriskās apspriešanas rezultātiem):**
- 5.1. Sākotnējā sabiedrības informēšana, sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sapulces, ieinteresēto pušu viedoklis un argumenti:**
- 5.1.1. Paziņojums par Sākotnējo apspriešanu tika publicēts laikrakstu “*Jelgavas vēstnesis*” 2019. gada 7. februāra izdevumā Nr. 6 (597) un “*Zemgales Ziņas*” 2019. gada 7. februāra izdevumā Nr. 6 (4738), un ievietots tīmekļvietnēs <http://www.jelgava.lv/>, www.fortum.lv²⁴ un www.vpvp.gov.lv. Informatīvie materiāli bija pieejami Pašvaldības, kā arī Ierosinātāja tīmekļvietnes www.fortum.lv sadaļā Projekti. Sākotnējās apspriešanas sanāksme klātienē notika 2019. gada 19. februārī plkst. 17:00 Pašvaldības telpās, Pasta ielā 37, Jelgavā. Saskaņā ar sanāksmes protokolu tajā piedalījās 44 intereseanti. Sākotnējās apspriešanas sanāksmes dalībnieki interesējās par Paredzētās darbības realizācijai izvēlēto kurināmo (NAIK), tā sastāvu, kvalitātes prasībām, piegādi, iespējamu smaku veidošanos, tās samazināšanas pasākumiem, kā arī pauda bažas par bīstamo atkritumu veidošanos un Paredzētās darbības ietekmi uz vidi un cilvēkiem. Sākotnējās apspriešanas ietvaros Birojs saņēma vairākus fizisku personu iesniegumus. Iesniegumos, galvenokārt, pausts satraukums par saistībā ar Ierosinātājas esošo darbību un tās jau radītām ietekmēm, Paredzētās darbības sagaidāmo ietekmi uz apkārtējo vidi, tostarp trokšņa, smaku līmeņa, satiksmes intensitātes palielināšanos, ietekmi uz cilvēku veselību u.c., kā arī izteikti priekšlikumi ietekmes uz vidi novērtējumam, kuri Ierosinātājai jāvērtē novērtējuma veikšanas laikā. Visus Sākotnējās apspriešanas ietvaros saņemtos iesniegumus Birojs ir nosūtījis Ierosinātājai²⁵.

²³ Viena no Ziņojuma versijām satur ierobežotas pieejamības informāciju.

²⁴ Ierosinātājas tīmekļvietne.

²⁵ Sākotnējās apspriešanas sanāksmes materiāli iekļauti Ziņojuma 2020. gada 18. decembra redakcijas 11. pielikumā (Biroja reģ. Nr. 5-01/2268).

5.2. Sabiedrības informēšana, sabiedriskās apspriešanas sapulce, ieinteresēto pušu viedoklis Ziņojuma izstrādes un apspriešanas stadijā:

- 5.2.1. Paziņojums par Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu tika publicēts laikraksta "*Jelgavas vēstnesis*" 2020. gada 15. oktobra izdevumā Nr. 40 (682). Informācija tika ievietota arī Ierosinātājas tīmekļvietnē www.fortum.lv, Pašvaldības tīmekļvietnē www.jelgava.lv un Biroja tīmekļvietnē www.vpvpb.gov.lv. Ar Ziņojumu varēja iepazīties Pašvaldības Klientu apkalpošanas centrā (Lielajā iela 11, Jelgava), kā arī Ierosinātāja mājas lapā www.fortum.lv. Saskaņā ar Covid – 19 infekcijas izplatības ierobežošanai noteiktajiem ierobežojumiem Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas sanāksme tika organizēta neklātienēs formā, attālināti²⁶. Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas sanāksme notika no 2020. gada 26. līdz 30. oktobrim. Ikvienam interesentam bija iespēja iepazīties ar sabiedriskās apspriešanas sanāksmei sagatavotajām prezentācijām un uzdot jautājumus un saņemt atbildes, rakstot uz e-pasta adresi liga@enviro.lv vai jautajumi@fortum.com. 2020. gada 28. oktobrī plkst.17:00 līdz notika sabiedriskās apspriešanas videokonference, kurā bija iespēja tiešsaistē uzdot jautājumus Ierosinātājai un Ziņojuma izstrādātājiem. Saite uz videokonferenci tika publicēta tīmekļvietnē www.fortum.lv. Saskaņā ar sanāksmes protokolu tajā piedalījās 109 dalībnieki.
- 5.2.2. Saskaņā ar Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas protokolu uz norādītajiem e-pastiem Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas laikā tika saņemti divu fizisku personu jautājumi par Paredzēto darbību. Jautājumi bija saistīti ar NAIK izcelsmi un to izmantošanas apjomu realizējot Paredzēto darbību, kā arī Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz siltumenerģijas izmantošanas izmaksām. Rakstiskus priekšlikumus un viedokļus par Paredzēto darbību Birojam varēja iesniegt līdz 2020. gada 17. novembrim (pasta zīmogs). Šajā periodā Birojā tika saņemti četri iesniegumi, kurus parakstījušas fiziskas personas, biedrības "*Zaļā brīvība*" pārvaldes iesniegums un Dienesta vēstule ar viedokļiem un priekšlikumi par Ziņojumu, kas nosūtīti Ierosinātājai Ziņojuma un vērtējuma papildināšanai. Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas materiāli pievienoti Ziņojumam²⁷.

5.3. Sabiedrības informēšana par Birojā iesniegto Ziņojumu un argumenti Ziņojuma izvērtēšanas stadijā:

- 5.3.1. Birojā Ziņojums tika iesniegts kopumā četras reizes: 2020. gada 18. decembrī, 2022. gada 7. janvārī (Ziņojuma pārstrādātā redakcija), 2022. gada 4. oktobrī un 2023. gada 31. maijā (Ziņojuma aktuālā redakcija). Paziņojums par Ziņojuma 2020. gada 18. decembra redakcijas iesniegšanu Birojā tika ievietots pašvaldības tīmekļvietnē www.jelgava.lv, Ierosinātājas tīmekļvietnē www.fortum.lv, Ierosinātājas pārstāvja tīmekļvietnē www.enviro.lv un <https://www.rdpad.lv/Biroja> tīmekļvietnē www.vpvpb.gov.lv. Savukārt Paziņojums par Ziņojuma turpmākajām redakcijām - Pašvaldības tīmekļvietnē www.jelgava.lv, Ierosinātājas tīmekļvietnē www.gren.com un Biroja tīmekļvietnē www.vpvpb.gov.lv. Ziņojuma redakcijas attiecīgi bija pieejamas tīmekļvietnē <https://gren.com/lv/projekti/>, www.enviro.lv, (Ziņojuma 2020. gada 18. decembra redakcija) un <https://failiem.lv/u/rm2hz38gz> (Ziņojuma 2022. gada 7. janvāra, 2022. gada 4. oktobra un 2023. gada 31. maija redakcija).

²⁶ Atbilstoši 2020. gada 5. jūnija likuma "*Covid-19 infekcijas pārvaldības likums*" 20. pantam, kas noteic kārtību, kādā neklātienēs formā (attālināti) organizējama vides normatīvajos aktos noteiktā publiskā apspriešana.

²⁷ Ziņojuma apspriešanas sanāksmes materiāli iekļauti Ziņojuma 2020. gada 18. decembra redakcijas 11. pielikumā (Biroja reģ. Nr. 5-01/2268).

- 5.3.2. Atsaucoties uz Biroja lūgumu²⁸ sniegt viedokli par Ziņojumu, Birojā tika saņemtas Pašvaldības 2021. gada 11. janvāra vēstule Nr. ADM/2-16/21/30 “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu SIA “Fortum Latvia” Rūpniecības ielā 73A*”, Veselības inspekcijas 2021. gada 13. janvāra vēstule Nr. 4.64.-1./31926/ “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” un Dienesta 2021. gada 7. janvāra vēstule “*Par SIA “Fortum Latvia” kurināmā diversifikāciju esošajā biomasas koģenerācijas iekārtā ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu*”. Vērtējot Ziņojuma 2. redakciju tika pieaicināti eksperti Ziņojumā ietverto tehnoloģisko risinājumu un aspektu izvērtēšanai un Ziņojumā ietvertā gaisa piesārņojuma novērtējumu izvērtēšanai.
- 5.3.3. Izvērtējis Ziņojuma 2020. gada 18. decembra redakciju, pieaicināto ekspertu atzinumus un valsts un pašvaldību iestāžu sniegtās atsauksmes par Ziņojumu, Birojs konstatēja, ka Ziņojums lielākoties sagatavots, vadoties no Biroja izdotās Programmas prasībām, vairākās no ietekmju jomām Ziņojums satur arī detalizētu informāciju un vērtējumu. Ziņojuma izvērtēšanas laikā Birojs saņēma Dienesta, Pašvaldības, Veselības inspekcijas un fiziskas personas iesniegumus ar visdokli par Paredzēto darbību un priekšlikumiem Ziņojuma pilnveidošanai. Birojs secināja, ka saistībā ar esošo un Paredzēto darbību, tai skaitā tehnoloģisko procesu nodrošināšanai paredzēto vielu un materiālu bilanci, līdz šim veikto monitoringu u.c. jautājumiem trūkst nozīmīga informācija vai tā ir pretrunīga. Tāpat tika konstatēts, ka vairāku nozīmīgu ietekmes aspektu – smaku, trokšņa, gaisu piesārņojošo vielu emisijas un ietekmes uz gaisa kvalitāti – novērtējumā ir būtiski trūkumi, kas ietekmē arī Ziņojumā izdarītos secinājumus un novērtējumu saistītajās jomās. Trūkumi izrieta gan no neatbilstīgas novērtēšanas pieejas, gan no savstarpēji nesaskanīgas un pretrunīgas informācijas par izejvielu, palīgvielu patēriņu. Pamatojoties uz Novērtējuma likuma 20. panta ceturto daļu, Birojs ar 2021. gada 16. marta Lēmumu Nr. 5-02/7 nodeva Ziņojumu pārstrādāšanai.
- 5.3.4. Ierosinātāja pārstrādāto Ziņojumu iesniedza 2022. gada 7. janvārī. Izvērtējot iesniegto Ziņojumu, Birojs, pamatojoties uz Novērtējuma likuma 20. panta otrajā un trešajā daļā noteikto lūdza Ierosinātāju sniegt papildu informāciju (Biroja 2022. gada 7. marta vēstulē Nr. 5-01/202/2022 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu*” ar pielikumu).
- 5.3.5. Ierosinātāja pārstrādāto Ziņojumu iesniedza 2022. gada 3. oktobrī. Izvērtējot papildināto redakciju, Birojs, ņemot vērā Novērtējuma likuma 20. panta otrajā un trešajā daļā noteikto, tās atgriezta Ierosinātājai nepieciešamās papildu informācijas un novērtējumu sniegšanai (Biroja 2022. gada 2. novembra vēstulē Nr. 5-01/1070/2022 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu*”). Atsaucoties uz Biroja lūgumu sniegt viedokli par Ziņojumu, Birojā tika saņemtas Veselības inspekcijas 2022. gada 3. novembra vēstule Nr.2.4.9.-1/354, Pašvaldības 2022. gada 4. novembra vēstule Nr. 5297/22/2-16/ADM un Dienesta 2022. gada 9. novembra vēstule Nr. 2.3/AP/7618/2022.
- 5.3.6. Ierosinātājas sagatavotie skaidrojumi un papildinātais Ziņojums tika iesniegti Birojā 2023. gada 31. maijā ar 2023. gada 30. maija vēstuli Nr. 2023-53-01-025 “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*”. Atsaucoties uz Biroja lūgumu²⁹ sniegt viedokli par Ziņojumu, Birojā tika saņemtas Jelgavas valstspilsētas pašvaldības iestādes “Centrālā pārvalde” 2023. gada 8. jūnija vēstule Nr. 2610/23/2.1-16/ADM “*Par SIA “Gren Latvija” ietekmes uz vidi novērtējumu*” un Dienesta 2023. gada 15. jūnija vēstule Nr.2.3/AP/7041/2023 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu kurināmā diversifikācijai esošajā biomasas koģenerācijas stacijā Jelgavā*”, kurā norādīti

²⁸ Biroja 2020. gada 23. decembra vēstule Nr. 5-01/1198 “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*”.

²⁹ Biroja 2022. gada 14. oktobra vēstule Nr. 5-01/1030/2022 “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*”.

priekšlikumu Ziņojuma papildināšanai. Ierosinātāja ar 2023. gada 6. jūlija vēstuli Nr. 2023-53-01-028 "*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*" sniedza skaidrojumus par Dienesta vēstulē Nr.2.3/AP/7041/2023 norādītajiem iebildumiem.

6. Nosacījumi, ar kādiem Paredzētā darbība īstenojama vai nav pieļaujama:

- 6.1. Izvērtējot Ziņojuma aktuālo redakciju, kā arī visus ar konkrēto lietu saistītos materiālus, Birojs secina, ka IVN procedūras veikšanas laikā, ņemot vērā Biroja, pieaicināto ekspertu, institūciju un sabiedrības prasības, kopš IVN uzsākšanas Ziņojums ir vairākkārtēji papildināts un pārstrādāts, kā rezultātā sākotnēji sniegtā informācija ir būtiski pilnveidota, precizēti aprēķini, kā rezultātā Ziņojums ir nozīmīgi uzlabots un sniedz ievērojami detalizētāku informāciju kā sākotnējās Ziņojuma versijās. IVN ietvaros vērtētas Paredzētās darbības iespējamās ietekmes uz vidi, tai skaitā gaisa piesārņojošo vielu emisijas un smaku veidošanās, trokšņa līmeņu izmaiņas u.c. jomās. Ziņojumā ir apzināta arī esošo un paredzēto tehnisko paņēmieni, kā arī organizatorisko un inženiertehnisko risinājumu atbilstība nozares LPTP prasībām, ņemot vērā arī ar LPTP- SEL saistītos emisiju līmeņus.
- 6.2. Tomēr Birojs secina, ka Ziņojuma atsevišķas sadaļas sagatavots formāli. Paredzētās darbības ietekmju vērtējuma kvantitatīvie un kvalitatīvie parametri, ar kuriem tiek pamatoti ietekmes vērtējuma secinājumi, pieejami galvenokārt Ziņojuma Pielikumos. Atsevišķu ietekmju (troksnis, drošības riski un to kumulatīvās ietekmes) vērtējuma vispārējie secinājumi tiek pamatoti ar vispārīgiem zinātniskiem vai praksē balstītiem pieņēmumiem, nebalstot tos tieši Paredzētajai darbībai atbilstošos aprēķinos. Atsevišķu ietekmju novērtējumā (troksnis un drošības riski) esošās jeb fona ietekmes novērtējumā tiek izmantota novecojusi (par 10 un vairāk gadiem) un neatjaunota informācija, līdz ar to šo ietekmju vērtējumi Ziņojumā ir indikatīvi. Birojs var piekrist Izstrādātājas viedoklim, ka koģenerācijas staciju tehnoloģiskie risinājumi ir plaši ekspluatēti visā pasaulē un arī Latvijā, ka to faktiskā ietekme lielākoties nepārsniedz dažādās ietekmes jomās noteiktos robežlielumus un mērķlielumus, taču tas nav pamats formalizēt pieeju, kādā veicams Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvā 2011/92/ES "*Par dažu privātu un publisku projektu ietekmes uz vidi novērtējumu*" (turpmāk – Direktīva 2011/92/ES) un Novērtējuma likumā noteikto vērtējamo darbību, tajā skaitā atkritumu līdzsadedzināšana lielas jaudas sadedzināšanas iekārtā, ietekmes uz vidi novērtējums.
- 6.3. Ievērojot IVN kā detalizētas izpētes mērķi un uzdevumu, to, ka par Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējumu ir atbildīga Paredzētās darbības Ierosinātāja, kā arī ņemot vērā konstatēto nepilnību apjomu, - Birojs nevērtē konstatētos trūkumus saistībā ar trokšņa un drošības aspektu novērtējumu kā nenozīmīgus vai tādus, ko Biroja atzinuma izdošanas gaitā būtu iespējams labot, izdarot vispārējus apsvērumus. Saskaņā ar Novērtējuma likuma 20.panta ceturtais daļas nosacījumiem, gadījumā, ja izstrādātais Ziņojums neatbilst programmai, normatīvo aktu prasībām vai nav ņemti vērā kompetentās institūcijas rakstveida priekšlikumi attiecībā uz ziņojumu, kompetentā institūcija nosūta ziņojumu ierosinātajam pārstrādāšanai, norādot novēršamās nepilnības. Birojs secina, ka Izstrādātājas aktualizētais 2023. gada 31. maija Ziņojums lielākoties sagatavots atbilstoši Programmā norādītajam, Biroja priekšlikumi attiecībā uz Ziņojumā veikto emisiju un smaku novērtējumu ir ņemti vērā, tomēr iesniegtie rezultāti un secinājumi attiecībā uz trokšņa ietekmes novērtējumu vēl arvien ir nepilnīgi. Ņemot vērā, ka Ziņojums ir papildināts un pārstrādāts jau vairākas reizes, ievērojot un ņemot vērā konkrētās lietas specifiku, to, ka process iestādē nevar ilgt bezgalīgi, kā arī to, ka Birojam, izdodot atzinumu, nav jāveic Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējums Ierosinātājas vietā, Birojs nenodod Ziņojumu atkārtotai pārstrādāšanai, bet uzskata par nepieciešamu un iespējamu izvirzīt obligātos nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība vai atsevišķas tās ietvaros plānotās darbības īstenojamas vai nav

pieļaujamas. Savus apsvērumus un secinājumus konkrētu ietekmes aspektu griezumā Birojs jau ir iekļāvis šī atzinuma iepriekšējās apakšnodaļās. Ņemot vērā Paredzētās darbības novērtējumu Ziņojumā, Birojs vērs uzmanību, ka priekšnosacījums atkritumu (NAIK) līdzsadedzināšanai esošajā koģenerācijas stacijā ir pieļaujama tikai pēc Biroja noteikto papildnosacījumu (obligāto prasību) izpildes būvprojekta sagatavošanas stadijā, grozījumu veikšanas piesārņojošās darbības atļaujā un šajā atzinumā, kā arī atļaujā izvirzīto nosacījumu pilnīga izpildes.

- 6.4. Paredzētā darbība pēc būtības ir izmaiņas esošā piesārņojošā darbībā³⁰, palielinot kurināmā apjomus un diversificējot kurināmā veidus, bet nepaaugstinot esošās koģenerācijas stacijas jaudu un nemainot tehnoloģiskos risinājumus. IVN ietvarā vērtētas sagaidāmās izmaiņas, emisiju un smaku sastāvā un kvantitatīvajos rādītājos, ķīmisko vielu un ūdens patēriņā, trokšņa ietekmē, atkritumu apsaimniekošanā. Novērtējumā konstatēts, ka ar Paredzēto darbību nav sagaidāmas ainaviskās pārmaiņas, ietekme uz kultūrvēstures vērtībām, bioloģiski vērtīgām teritorijām, un šo ietekmju mazināšanai un pārvaldībai nav nepieciešami specifiski nosacījumi. Tādēļ Birojs tālāk šajā atzinumā aplūko tikai būtiskākās iespējamās ietekmes.
- 6.5. No Ziņojuma izriet, ka Paredzētās darbības īstenošana paredzēta, ievērojot normatīvo aktu saistošās prasības, tādēļ Birojam atkārtoti uz tām norādīt (un tās iekļaut savos nosacījumos) nav nepieciešams. Novērtējuma likuma 24. pants noteic - *“Ierosinātāja pienākums ir nodrošināt: 1) iesniegtās informācijas pilnīgumu un patiesumu, kā arī ziņojuma sagatavošanu atbilstoši šā likuma un citu normatīvo aktu prasībām; 2) ziņojumā ietvertu risinājumu īstenošanu, tai skaitā tādu risinājumu īstenošanu, kuri paredzēti, lai novērstu, nepieļautu vai mazinātu un, ja iespējams, atlīdzinātu paredzētās darbības būtisko negatīvo ietekmi uz vidi.”* Birojs šajā atzinumā atkārtoti nenorāda arī tos ietekmju mazināšanas pasākumus, kas jau norādīti Ziņojumā (apkopojums Ziņojuma 11. nodaļā, monitoringa pasākumi – 12. nodaļā) un tā pielikumos, kuri īstenojami Paredzētās darbības realizācijas gadījumā. Citādā veidā kā novērtēts Ziņojumā, Paredzētā darbība nav pieļaujama.
- 6.6. Ja Paredzētās darbības realizācijas gaitā tiek noteiktas izmaiņas Uzņēmuma funkcionalitāti nodrošinošo tehnoloģiju risinājumos, kas Ziņojuma gaitā nav novērtēti vai pārsniedz Ziņojumā novērtētos lielumus, veicams šādu izmaiņu būtiskuma novērtējums un ja nepieciešams – ietekmes sākotnējais izvērtējums saskaņā ar Novērtējuma likuma 3.² panta pirmās daļas 3. punktu.
- 6.7. Ņemot vērā Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu, Birojam ir tiesības noteikt papildu nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama Paredzētās darbības akcepta gadījumā. Tā kā Paredzētās darbības veikšanai pēc akcepta lēmuma saņemšanas būs nepieciešami grozījumi Atļaujā, tajā ņemami vērā arī ar šo atzinumu noteiktie obligātie nosacījumi.
- 6.8. **Ziņojumā identificēti un izvērtēti šādi galvenie ar Paredzētās darbības realizāciju saistītie ietekmes uz vidi aspekti:**
 - 6.8.1. ar būvju tehniskajiem risinājumiem un būvju kapacitāti saistītie ietekmes aspekti;
 - 6.8.2. gaisu piesārņojošo vielu emisijas, smakas un izmaiņas gaisa kvalitātē;
 - 6.8.3. trokšņa līmeņa izmaiņas;

³⁰ Pēdējie grozījumi Atļaujā biomasas kurināmā apjoma palielināšanai veikti IVN procedūras laikā 2022. gada 9. maijā, neveicot trokšņa ietekmes novērtējuma aktualizāciju, lai gan iepriekšējo trokšņa ietekmes vērtējumu Ierosinātāja veikusi ar šobrīd jau spēkā neesošām metodēm (pirms 2019. gada grozījumiem Noteikumos Nr. 16.), tīmekļvietne: <https://registri.vvd.gov.lv>, skatīta 01.06.2023.

6.8.4. kurināmā kvalitātes kontrole, pelnu, notekūdeņu un ražošanas atkritumu apsaimniekošana;

6.8.5. avāriju un negadījumu riski.

6.9. Izvērtējot Ziņojumā identificētās un izvērtētās iespējamās plānotās darbības būtiskākās ietekmes uz vidi, Birojs secina sekojošo:

6.9.1. Ar būvju tehniskajiem risinājumiem un būvju kapacitāti saistītie ietekmes aspekti:

- 6.9.1.1. Paredzētā darbība ir izmaiņas esošā Uzņēmuma darbībā, kas saistītas ar enerģijas ražošanas apjomu palielināšanu un kurināmā sortimenta papildināšanu. Sadedzināšanas iekārta jau šobrīd ir piemērota biomasas, kūdras un NAIK līdzsadedzināšanai. No Ziņojuma izriet, ka būs nepieciešama atsevišķas NAIK kurināmā pieņemšanas ēkas un uzglabāšanas bunkura izbūve, kā arī dūmgāzu attīrīšanas blokā būs jāuzstāda tehnoloģiskās iekārtas – aktivētās ogles 40 m³ uzglabāšanas tvertne un dozators.
- 6.9.1.2. Ziņojumā norādīts, ka, neskatoties uz kurināmā piegādes transporta plūsmas pieaugumu, nav nepieciešamība palielināt gaidīšanas vietu skaits Uzņēmuma teritorijā. Šim nolūkam nav pieļaujams un netiks izmantotas Tērvetes vai Rūpniecības ielas pilsētas teritorijā.
- 6.9.1.3. Saskaņā ar Ziņojumā norādīto, Uzņēmuma teritorija ir nodrošināta ar visām inženierkomunikācijām, papildu risinājumi saistībā ar plānotajām darbībām nebūs nepieciešami. Saskaņā ar 2010. veiktās ģeotehniskās izpētes rezultātiem (Ziņojuma 2.3. nodaļa), grunts un gruntsūdeņi paredzētās darbības teritorijā nebija piesārņoti.
- 6.9.1.4. Veicot būvdarbus sagaidāmas būvdarbiem raksturīgās tipiskās ietekmes, tomēr būvdarbu apjoms Darbības vietā nav vērtējams kā nozīmīgs un būtisks. Ziņojuma 5.1. nodaļā ir aplūkotas ar būvdarbiem saistītās ietekmes un to nozīmīgums, secinot, ka prognozējama īslaicīga, lokāla ietekme galvenokārt uz trokšņa un vibrācijas līmeņa pieaugumu no būvniecībā iesaistītām tehnikas vienībām un transporta.
- 6.9.1.5. Ar iekārtu uzstādīšanas darbiem saistītās transportēšanas tehnikas piekļūšana uzņēmuma teritorijai tiks nodrošināta pa tiem pašiem maršrutiem, kuri tiek izmantoti kurināmā piegādei. Lielgabarīta kravu piegāde tiks nodrošināta izmantojot atbilstošu piegādes autotransportu saskaņā ar ceļu satiksmes noteikumiem. Šādi gadījumi varētu radīt nebūtiskas un īslaicīgas neērtības citiem satiksmes dalībniekiem
- 6.9.1.6. Ierosinātāja paredzējusi plānotās būves pamatu veidu noteikt detalizētās inženierģeoloģiskās izpētes laikā, un gadījumā, ja būs jāizvēlas pāļu pamati, to ierīkošanu tiks veikta ar urbšanas tehnoloģiju, kas nerada vibrācijas un ietekmi uz piegulošo īpašumu ēkām un būvēm. Būvdarbi tiks veikti dienas laikā no plkst. 8:00 līdz 19:00, vakara stundās un brīvdienās netiks veikti darbi, kas saistīti ar paaugstinātu troksni (urbšana, kalšana, sišana u.tml.). Nakts stundās ar būvdarbiem saistītas darbības netiks veiktas.
- 6.9.1.7. Saskaņā ar Ziņojumu, būvdarbu laikā radušies atkritumi tiks nodoti atbilstošiem atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumiem.
- 6.9.1.8. Vērtējot būvniecības ietekmju būtiskumu, Birojs nekonstatē, ka tās varētu būt nozīmīgas un kompleksas (tās vērtējamas kā salīdzinoši īslaicīgas un pārejošas). Potenciālie avāriju radītie vides riski nav vērtējami kā augstas

varbūtības notikumi, ja tiek ievēroti organizatoriski un inženiertehniski pasākumi avāriju situāciju nepieļaušanai (savākšanas materiāli, absorbenti u.c.). Ar būvdarbiem tiks radītas raksturīgās ietekmes: troksnis, gaisa piesārņojošo vielu emisijas, nebūtiski palielināta smagā transporta kustība piegulošajā teritorijā un uz tuvējiem autoceļiem, būvniecības atkritumu rašanās u.c., ko iespējams mazināt, ievērojot normatīvo aktu prasības.

6.9.1.9. Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar būvniecības procesu, Birojs atzīst par nepieciešamu ar atzinumu nostiprināt un izvirzīt papildu nosacījumus, ar kādu Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama darbības akcepta gadījumā:

- a) Būvdarbu veikšana, kā arī būvniecības materiālu un atkritumu transportēšana jāveic ārpus brīvdienām, būvdarbus ārtelpās plānojot dienas periodā. Jāievēro arī pārējie Ziņojuma 5.1. nodaļā paredzētie ietekmi mazinošie risinājumi.**
- b) Lielgabarīta iekārtu un konstrukciju transportēšana pēc iespējas jāveic periodos ar koplietošanas ceļu mazāku noslodzi, ja nepieciešams, arī nakts periodā.**

6.9.2. Gaisu piesārņojošo vielu emisijas, smakas un izmaiņas gaisa kvalitātē:

6.9.2.1. Birojs secina, ka kopumā Ziņojumā ir apzināti un novērtēti galvenie gaisu piesārņojošo vielu emisiju un smaku avoti, kā arī veikts sagaidāmās ietekmes vērtējums. Biroja konstatē, ka Ziņojumā iestrādāto risinājumu ietekmes mazināšanai sistemātiska īstenošana būtiski samazina iespēju pārsniegt normatīvajos aktos noteiktos piesārņojošo vielu koncentrāciju robežlielumus dūmgāzēs pat nestandarta gadījumos. Tomēr palaišanas ieregulēšanas darbu laikā ar pastāvīga un periodiska monitoringa metodēm veicama sadedzināšanas iekārtas un dūmgāzu attīrīšanas risinājumu ieregulēšana, nolūkā pārliccināties par faktiskā piesārņojuma koncentrāciju atbilstību plānotajām vērtībām un normatīvo aktu un nozares LPTP prasībām. Tāpat jāņem vērā, ka NAIK siltumspēja un ķīmiskais sastāvs, līdz ar to arī pelnu daudzums un sastāvs, var būt mainīgs un atkarīgs no dūmgāzu attīrīšanas nodrošināšanai pievienojamo vielu daudzumiem. Līdz ar to, atbilstoši sadegšanas procesu kontroles un monitoringa rezultātiem, palaišanas / ieregulēšanas periodā var būt nepieciešams precizēt arī pievienojamo vielu apjomus, pie nepieciešamības arī paredzot papildus nosacījumus procesu uzraudzībai un kontrolei.

6.9.2.2. No Ziņojuma konstatējams, ka Uzņēmumā saglabāsies esošie emisiju avoti un tiks radīti jauni, kas saistīti ar NAIK izkraušanu, apstrādi, uzglabāšanu un padošanu uz sadedzināšanas iekārtu. Ņemot vērā, ka Uzņēmums ir paredzējis izmantot ietekmi mazinošus risinājumus, kas līdz minimumam samazina NAIK pieņemšanas un uzglabāšanas procesos radušos emisiju un smaku nonākšanu vidē (skat. šī atzinuma 3.3.3. un 3.3.4. punktu), šie avoti netiek iekļauti emisijas avotu skaitā. Kā galvenās gaisu piesārņojošās vielas no biomasas un kūdras sadedzināšanas tiks emitēts oglekļa oksīds (CO), slāpekļa dioksīds (NO₂), daļiņas PM (t.sk. daļiņas PM_{2,5} un PM₁₀), sēra dioksīds (SO₂). Nelielos apjomos NAIK līdzsadedzināšanas procesā veidosies arī kopējais organiskais ogleklis (TOC), hlorūdeņradis (HCl), fluorūdeņradis (HF), dioksīni un furāni (PCCD/F), dzīvsudrabs, kadmijs un tallijs, smagie metāli (antimons, arsēns, svins, hroms, kobalts, varš, mangāns, niķelis). NO_x emisiju samazināšanā izmantojamā SNCR (skat. šī atzinuma 3.3.7. punktu) metode radīs arī amonjaka (NH₃) emisijas.

- 6.9.2.3. Gaisa kvalitātes novērtējumu IVN ietvaros sagatavojusi SIA “AMECO vide” (reģistrācijas Nr. 40103842264), papildus aprēķinus sagatavojusi Izstrādātāja. Piesārņojošo vielu izkliedes aprēķināšanai izmantots modelis “AERMOD” (licences Nr. AER0006195). Fona situācijas novērtējumā izmantota LVĢMC sagatavotā informācija par gaisa piesārņojumu līmeni Darbības vietas apkārtnē (Jelgavas novērojumu stacijas novērojumu dati par laika periodu no 2017. – 2021. gadam). Meteoroloģisko apstākļu raksturošanai izmantoti Jelgavas novērojumu stacijas secīgi stundu dati periodā no 2019. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim. Fona emisiju izkliedes kartes pievienotas Ziņojuma 9. pielikumā. Ziņojumā nav veikta emisiju izkliedes modelēšana katram no pēdējiem trim gadiem, bet tas ir obligāts nosacījums uzsākot jaunu A kategorijas piesārņojošo darbību (šajā gadījumā - atkritumu līdzsadedzināšanu), kā to nosaka Ministru kabineta 2013. gada 2. aprīļa noteikumu Nr. 182 “*Noteikumi par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 182) 27. punkts³¹.
- 6.9.2.4. Piesārņojošo vielu emisijas aprēķina metodikas un piemēri pievienoti Ziņojuma 9. pielikumā.
- 6.9.2.5. Aprēķinot emisiju parametrus biomasas sadedzināšanai, pieņemts, ka sliktākās iespējamās situācijas novērtēšanas nolūkā aprēķinā tiek izmantota zemākā (jāsadedzina visvairāk kurināmā) biomasas kurināmā siltumspēja, ar kādu uzņēmums vēl varētu strādāt, kas ir 8,1 MJ/kg. Kurināmais ar vēl zemāku sadegšanas siltumu stacijā netiks pieņemts, jo tas nenodrošinās nepieciešamā enerģijas daudzuma ražošanu. Novērtējumā ņemts vērā, ka sadedzināšanas iekārtas darbībai jāatbilst *Lielo sadedzināšanas iekārtu LPTP Secinājumos* noteiktajām prasībām izejvielu uzraudzībai un kontrolei, energoefektivitātei, dūmgāzu attīrīšanas notekūdeņu un atkritumu apsaimniekošanai, kā arī citiem saistīto procesu nosacījumiem.
- 6.9.2.6. Līdzvērtīga pieeja (Ziņojuma 9. pielikuma 2.2.1. nodaļa) izmantota arī NAIK un biomasas līdzsadedzināšanas parametru aprēķinos - emisijas aprēķini veikti izmantojot zemāko NAIK parametru testos noteikto siltumspēju – 13,89 MJ/kg (atbilst NAIK standarta 4. klasei), arī aprēķiniem nepieciešamais kurināmā sastāva procentuālais sadalījums aprēķināts atbilstoši testos noteiktajam hlora, dzīvsudraba, sēra, citu sastāvdaļu un pelnu sastāvam. Novērtējumā izmantotie parametri attiecībā uz piemaisījumu sastāvu (tajā skaitā Hg un Cl) kurināmajā, atbilst NAIK standarta 3. klasei, līdz ar to zemākas klases kurināmais attiecībā uz Hg un Cl saturu nevar tikt izmantots. Šādi NAIK kvalitātei atbilst arī sadedzināšanas iekārtā nodrošināmais dūmgāzu pēcsadedzināšanas režīms - dūmgāzu karsēšana ne zemākā temperatūrā kā 850°C vismaz 2 sek. Novērtējumā noteikta Paredzētās darbības atbilstība *Lielo sadedzināšanas iekārtu LPTP Secinājumos* un Ministru kabineta 2011. gada 24. maija noteikumos Nr.401 “*Prasības atkritumu sadedzināšanai un atkritumu sadedzināšanas iekārtu darbībai*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 401) noteiktajām prasībām, kuras attiecināmas uz atkritumu līdzsadedzināšanu, tajā skaitā aprēķinot koncentrāciju robežvērtības un dūmgāzu tilpumus saskaņā ar “kurināmā jaukšanas likumu”.
- 6.9.2.7. Novērtējumā izmantoti *Lielo sadedzināšanas iekārtu LPTP Secinājumos* noteikto koncentrāciju robežlielumu diapazona maksimāli pieļaujamie līmeņi. NO₂ (NO_x) un SO₂ emisiju novērtējumam Izstrādātāja izmantojusi papildu

³¹ Noteikumu Nr. 182 27.5. punkts: “*jutīguma analīze tiek veikta, kad tiek iesniegts pieteikums jaunai A kategorijas piesārņojošai darbībai*”.

pieņemumu, kurš pamatots ar iespējami sliktākās situācijas novērtēšanu. Proti, emisiju izkliedes novērtēšanai izmantota augstākā jeb dienas vai paraugošanas perioda koncentrāciju vidējā vērtība, bet emitētā piesārņojuma daudzuma aprēķināšanai – gada vidējā koncentrāciju vērtība. Atbilstoši Ziņojuma 9. pielikumā pievienotajiem dūmgāzu testa rezultātiem konstatējams, ka sadedzināšanas procesā tiek sasniegti būtiski labāki emisiju koncentrāciju rezultāti par ražotāja garantētajiem vai LPTP maksimāli pieļaujamajiem emisiju līmeņiem. Līdz ar to secināms, ka Ziņojumā norādītie koncentrāciju un emitēto vielu daudzumi atbilst sliktākajai situācijai, bet atbilstoši *Lielo sadedzināšanas iekārtu LPTP Secinājumos* noteiktajai vēl pieļaujamajai situācijai, nevis tādai, kāda ir sasniedzama atbilstoši esošās darbības testos fiksētajam sniegtam (atbilstoši 2019. gada faktiskās darbības emisiju testa parametriem veikta izkliedes modelēšana esošās situācijas novērtējumā).

6.9.2.8. Birojs secina, ka gadījumos, kad operators (Ierosinātāja) var nodrošināt par LPTP-SEL noteiktajām maksimāli pieļaujamām vērtībām būtiski mazākas emisijas, Atļaujas grozījumu saņemšanas nolūkos nebūtu pamatoti pieņemt, ka emisijas būs lielākas (lielākā apjomā ar Atļauju nosakot arī emisiju limitus). LPTP-SEL un cita veida robežlielumu jēga ir noteikt maksimāli pieļaujamo līmeni, tomēr piesārņojošo darbību veicēju vienīgais pienākums nav nepārkāpt vides aizsardzības normatīvos aktus. Vides aizsardzības likuma 3. panta pirmās daļas 3. punkts noteic ietekmes novēršanas principu³², tādēļ gan ietekmes prognozēšanā, gan pieļaušanā būtu jābalstās uz iekārtas iespējamo (nevis maksimāli atļaujamo) vides sniegumu, jo arī valstī kopumā ir noteikti gaisu piesārņojošo vielu emisiju samazināšanas mērķi³³, kuru sasniegšanā jāiesaistās katram operatoram. Līdz ar to Birojs uzskata par pamatotu noteikt nosacījumus attiecībā uz sasniedzamajiem emisiju koncentrāciju līmeņiem pēc Paredzētās darbības uzsākšanas.

6.9.2.9. Ziņojumā vērtēti divi alternatīvi saražojamā enerģijas daudzuma palielināšanas varianti: biomasas kurināmā apjoma palielināšana līdz 205 000 t gadā un daļēja biomasas kurināmā aizstāšana ar NAIK, nepārsniedzot maksimālo NAIK gada apjomu – 30 000 t (skat. arī šī atzinuma 3.4. punktu). Atbilstoši Ziņojumam (9. pielikuma 2.2.1. nodaļa), maksimālā NAIK proporcija līdzsadedzināšanā ar biomasu nepārsniegs 35% no ar kurināmo ievadītā siltuma daudzuma, kas atkarībā no biomasas un NAIK enerģētiskajiem un blīvuma parametriem atbilst aptuveni 24% pēc masas. Ņemot vērā, ka NAIK sadedzināšanai nepieciešamo dūmgāzu temperatūras režīmu var nodrošināt, ja katla noslodze nav zemāka par 40%, Ziņojumā norādīts, ka gada siltajos mēnešos NAIK sadedzināšana nenotiks, bet uzņēmums darbosies atbilstoši 1. alternatīvas nosacījumiem. Līdz ar to, sagatavojot pieteikumu Atļaujas grozījumiem, Ierosinātājai jāizstrādā procedūra emisiju apjoma uzskaitē un koncentrāciju izplūdē kontrolei faktiskajā darba režīmā, kad tiek sadedzināts mainīga sastāva kurināmais (arī dabas gāze), tajā skaitā ņemot vērā arī iespējamās un mainīgās NAIK proporcijas līdzsadedzināmajā maisījumā.

6.9.2.10. Atbilstoši emisiju izkliedes fona datiem un informācijai par Uzņēmumam tuvākajiem rūpnieciskajiem objektiem secināms, ka galvenais gaisa

³² Vides aizsardzības likuma 3. panta pirmās daļas 3. punkts “novēršanas princips — persona, cik iespējams, novērš piesārņojuma un citu videi vai cilvēku veselībai kaitīgu ietekmju rašanos, bet, ja tas nav iespējams, novērš to izplatīšanos un negatīvās sekas”;

³³ Ministru kabineta 2018. gada 2. oktobra noteikumi Nr. 614 “Kopējo gaisu piesārņojošo vielu emisiju samazināšanas un uzskaites noteikumi”.

piesārņojuma avots vērtētajā ietekmes zonā ir autotransports un dzelzceļa transports. Maksimālās CO, NO₂, Pb un Cu koncentrācijas novērojamas Dobeles šosejas – Lielās ielas tuvumā, savukārt SO₂ maksimālās koncentrācijas konstatētas dzelzceļa sliežu ceļu tuvumā. Nozīmīgākais daļiņu PM₁₀ un PM_{2,5} emitētājs Paredzētās darbības ietekmes zonā ir metālapstrādes uzņēmums SIA “*Locitech Production*” (Viskaļu iela 95, aptuveni 1,2 km attālumā uz D no Uzņēmuma) un mēbeļu ražošanas uzņēmums SIA “*Luwo*” (Graudu iela 6, aptuveni 1,5 km attālumā uz DA no Uzņēmuma). Smago metālu vienīgais emitētājs vērtētajā ietekmes zonā ir uzņēmums SIA “*Locitech Production*”. Konstatējams, ka ņemot vērā uzņēmumu un ielu tīkla izvietojumu,

- 6.9.2.11. Vērtējot izkliedes aprēķinu rezultātus (Ziņojuma 4.2. tabula) esošai situācijai (fons summāri ar Ierosinātās 2019. gada ražošanas apjomam atbilstošu darbību) secināms, ka neviena no vērtētajām piesārņojošajām vielu koncentrācijām Ierosinātās iespējamās ietekmes zonā nepārsniedz normatīvi noteiktos robežlielumus. Augstākā summārā koncentrācija noteikta daļiņu PM₁₀ un PM_{2,5} gada vidējās emisijas, attiecīgi 48,12 % un 55,15 % no gaisa kvalitātes normatīva, taču Ierosinātais daļa šajos maksimumu punktos nepārsniedz 0,1%. Lielāko piesārņojuma daļu esošajā summārajā koncentrācijā veido Ierosinātās NO₂ stundas koncentrācija (77,91 %), bet summārā koncentrācija savukārt nepārsniedz 7% no normatīvi noteiktā robežlieluma.
- 6.9.2.12. Konstatējams, ka Paredzētā darbība būtiski nepalielinās piesārņojošo vielu koncentrāciju jau šobrīd ietekmētajās teritorijās, kurās tiek noteikti koncentrāciju maksimumi (Ziņojuma 5.2. tabula). 1. alternatīvas gadījumā NO₂ summārā stundas koncentrācija pieaugs līdz 13,5 % pret normatīvu un Ierosinātās daļa līdz 78,7% (jeb mazāk kā par 1%). Savukārt PM₁₀ un PM_{2,5} gada vidējās summārās emisijas, attiecīgi pieaugs līdz 63 % un 63,6 % no gaisa kvalitātes normatīva. Konstatējams (Ziņojuma 9. pielikuma emisiju izkliedes kartes), ka nebūtiski palielināsies arī kopējais summārais piesārņojuma līmeni 0,5 – 1 km platā joslā (rādiusā) ap Uzņēmumu.
- 6.9.2.13. Vērtējot 1. alternatīvas ietekmi uz gaisa kvalitāti, veikts emisiju aprēķins (rezultāti Ziņojuma 9. pielikuma 2.1. tabulā) arī variācijai, kad daļu biomasas aizstāj ar kūdru (līdz 15 000 t gadā). Tā kā kūdras zemākais sadegšanas siltums ir augstāks kā koksnes biomasai, vienāda enerģijas apjoma saražošanai jāpatērē mazāk kurināmā, līdz ar to arī radīto emisiju daudzums samazinās. Kūdru paredzēts izmantot tikai kā rezerves kurināmo.
- 6.9.2.14. Sadedzināšanas procesā emitēto vielu aprēķina (g/s, mg/m³, t gadā) rezultāti esošajai un Paredzētās darbības abiem vērtētajiem kurināmā sastāva alternatīvajiem variantiem apkopoti Ziņojuma 9. pielikuma emisiju novērtējuma 3.2. tabulā. Tabulā pievienoti arī spēkā esošās Atļaujas emisiju limita parametri. Birojs norāda, ka aprēķinātie (prognozētie) Paredzētās darbības emisiju raksturlielumi pēc attīrīšanas iekārtām (g/s un mg/m³) nebūtu uzskatāmi par Paredzēto darbību limitējošiem parametriem, jo, kā liecina faktiskās darbības rādītāji, Ierosinātās iekārtas nodrošina līmeni, kas atbilst nevis augstākajam ar LPTP noteiktajam, bet vidējam vai zemākajam koncentrāciju līmenim atbilstošu sniegumu³⁴. Līdz ar to 3.2. tabulā fiksēto koncentrāciju vērtību pārsniegšana nav pieļaujama.

³⁴ Piemēram, 2019. gada emisiju mērījumos noteiktā PM koncentrācija ir 2,13 mg/m³, Paredzētās darbības 1. alternatīvas (tikai biomasas) aprēķina koncentrācija ir 10 mg/m³, bet *Lielo sadedzināšanas iekārtu LPTP Secinājumos* noteiktais diapazons ir attiecīgi no 2 – 22 mg/Nm³ dienas vai paraugošanas perioda vidējam rādītājam

- 6.9.2.15. Ziņojuma 5.5. tabulā sniegts gada laikā emitēto vielu daudzuma salīdzinājums vērtētajām situācijām – esošā darbība, 1. alternatīva un 2. alternatīva. Konstatējams, ka, sadedzinot NAIK, galveno piesārņojošo komponentu (CO, NO_x, PM) apjoms samazināsies, bet palielināsies emitētā piesārņojuma sortiments. Konstatējams, ka emitēto metālu, PCCD/F koncentrācijas izkliedē un emisiju daudzums būs nenozīmīgs, arī TOC daudzums nepārsniegs 4,7 t gadā. Savukārt maksimālais aprēķinātais HCl daudzums noteikts līdz 12,9 t gadā, kas salīdzināms ar kopējo emitēto cieta daļiņu daudzumu pēc filtriem. Ņemot vērā, ka TOC, PCCD/F, NH₃, SO₂, arī daļiņas var būt arī smaku avots, Biroja ieskatā, uzsākot NAIK līdzsadedzināšanu, iekārtu ieregulēšanas periodā vērtējama arī paredzēto emisijas mazināšanas risinājumu efektivitāte attiecībā uz smaku samazināšanu dūmgāzēs.
- 6.9.2.16. Ziņojuma 9. pielikuma emisiju novērtējuma 3.4. tabulā apkopota informācija tajā skaitā par 2. alternatīvas emisiju aprēķinos izmantoto dūmgāzu attīrīšanas visu filtru un pasākumu efektivitāti. Šie rādītāji attiecībā uz metālu, TOC un dioksīnu samazināšanas pakāpi atbilst galvenokārt LPTP dokumentos vai citos literatūras avotos norādītajiem efektivitātes rādītājiem. Līdz ar to Birojs uzskata par pamatotu izvirzīt nosacījumu, ka palaišanas ieregulēšanas darbu laikā veicama arī emisiju mazināšanas pasākumu efektivitātes kontrole nolūkā pārliecināties par izdarīto pieņemumu atbilstību faktiskajiem apstākļiem, nepieciešamības gadījumā veicot atkārtotus aprēķinus vai nosakot efektivitātes uzlabošanas risinājumus.
- 6.9.2.17. Ziņojumā secināts, ka nepastāv Noteikumos Nr. 1290 noteikto robežvērtību pārsniegšanas iespēja. Gaisa piesārņojošo vielu summārās koncentrācijas vietās, kur tiek vērtēta gaisa kvalitātes atbilstība cilvēku veselības aizsardzībai, normatīvi netiek pārsniegti (rezultāti pievienoti Ziņojuma 5.2. tabulā). Ziņojumā noteikti emisiju izklidei nelabvēlīgie meteoroloģiskie apstākļi (Ziņojuma 5.3. tabula) – Z/ZR vējš 3,8 m/s un 31,7 °C, kuru atkārtotās varbūtība ir maza. Izstrādātāju ieskatā ir novērtēti no ietekmju uz gaisa kvalitāti viedokļa sliktākie varianti, kas ļauj secināt, ka no atbilstības normatīvajām prasībām viedokļa realizējamās abas izskatītās kurināmā apjoma un sastāva alternatīvas, ja tiek izmantoti visi paredzētie ietekmi mazinošie pasākumi un to faktiskā efektivitāte atbilst Ziņojuma pieņēmumiem.
- 6.9.2.18. Paredzētās darbības īstenošanas gadījumā nevienā no faktiski realizētajiem kurināmā proporciju scenārijiem nav pieļaujams būtiski sliktāks vides sniegums par to, kādu Ierosinātāja ar Ziņojumu ir apņēmusies sasniegt, un tas attiecas gan uz prognozētajām piesārņojuma koncentrācijām emisiju avotā, gan vides kvalitāti teritorijās, kur vērtējama atbilstība Noteikumu Nr. 1290 prasībām. Ierosinātājai jāņem vērā, ka gadījumā, ja pēc Paredzētās darbības uzsākšanas piesārņojošo vielu faktiskās koncentrācijas vai emisijas plūsma attīrīto dūmgāzu izplūdē tiks konstatēta būtiski atšķirīga no Ziņojumā vērtētās, pastāv iespēja, ka Atļaujā ir nosakāmi ierobežojumi darbības apjomam un līdzsadedzināmā kurināmā proporcijām, iekārtā pieņemamā NAIK klasei vai precizējama kurināmā kvalitātes kontroles procedūra.
- 6.9.2.19. Attiecīgie emisiju limiti Atļaujā nosakāmi veidā, kas sniedz iespēju efektīvi uzraudzīt un kontrolēt to ievērošanu. Biroja ieskatā nepārtraukto un periodisko kontrolmērījumu laikā (atbilstoši nozares LPTP noteiktajam un Ziņojuma 12. nodaļā norādītajam), bez mērījuma standartā noteiktajiem, fiksējami arī visi

ar ražošanas procesu saistītie parametri, kas tieši vai pastarpināti ietekmē kontrolējamās emisijas parametru vērtības. Piemēram, kā būtiski identificējami kurināmā kvalitātes rādītāji un dūmgāzu attīrīšanā izmantoto ķīmisko vielu un maisījumu daudzums. Šādā risinājumā tiktu nodrošināta iespēja ar mērījumiem pārliacināties, vai faktiskās emisijas un attīrīšanas risinājumu efektivitāte atbilst prognozētajām. Ja mērījumu rezultāti uzrāda būtisku atšķirību, Ierosinātajai jāpārstrādā emisiju limitu projekts, ievērtējot konkrētās izmaiņas un to būtiskumu, un nepieciešamības gadījumā jāņem par Atļaujā nosakāmiem darbības ierobežojumiem.

- 6.9.2.20. Ziņojumā (5.13. nodaļa) vērtētas arī SEG emisijas. No sagatavotā novērtējuma secināms (Ziņojuma 5.6. tabula), ka vērtētās alternatīvas ir kurināma apjoma un veida alternatīvas, bet tiešās (CO₂) SEG emisijas pieaug galvenokārt NAIK sastāvā esošās fosilās frakcijas un kūdras sadegšanas rezultātā (no šobrīd atļautajām 18 068 t līdz aptuveni 35 688 t gadā 2. alternatīvas gadījumā). Uzņēma radīto SEG apjoms kopējā enerģētiskā sektora radīto emisiju daļā būs nenozīmīgs, arī neņemot vērā pozitīvo ietekmi (nav novērtēta kvantitatīvi) no metāna gāzes apjoma samazināšanās atkritumu poligonos. Ziņojumā nav vērtētas sadedzināšanas procesu netiešo SEG emisiju (CO, NO_x, SO₂, arī NMGOS, kur tas attiecināms) ietekme uz kopējo SEG emisiju bilanci.
- 6.9.2.21. Lemjot par nosacījumu izvirzīšanu Paredzētās darbības realizācijai, Birojs ņem vērā, ka Ierosinātāja ar Ziņojumu ir apņēmusies nodrošināt noteiktu vides sniegumu (tajā skaitā emisiju līmeņus), demonstrējot, ka tāds ir iespējams (arī gadījumos, kad tas prognozēts labāks par pieļaujamo ietekmes maksimumu), līdz ar to citādā veidā kā novērtēts Ziņojumā Paredzētās darbības īstenošana nav pieļaujama.
- 6.9.2.22. **Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar gaisu piesārņojošo vielu emisijām un izmaiņām gaisa kvalitātē, Birojs uzskata par nepieciešamu ar atzinumu nostiprināt un izvirzīt papildu nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama darbības akcepta gadījumā:**
- a) **Realizējot Paredzēto darbību, Ierosinātajai jānodrošina ražošanas iekārtu un emisijas avotu fizikālo parametru atbilstība Ziņojumā noteiktajām vērtībām, ņemot vērā Ziņojuma aprēķinos pieņemtos biomasas un no atkritumiem iegūtā kurināmā raksturlielumus, izmantojamo daudzumu, kā arī radītos emisiju plūsmas ātrumus, temperatūru un citas vērtības (Ziņojuma 9. pielikuma 3.1., 3.3. un 3.4. tabulas), kas tiešā mērā ietekmē piesārņojuma koncentrāciju izplūdē un izkļiedī.**
 - b) **Iekārtā atļauts līdzsadedzināt NAIK, kurā hlora (izteikts kā masas % sausā materiālā (d)) un dzīvsudraba (izteikts kā mg/MJ saņemšanas brīdī (ar) pieņemtajā kurināmajā) sastāvs atbilst vismaz NAIK standarta 3. klases parametriem. Ņemot vērā piesardzības principu, primārā uzmanība veltāma atbilstoša NAIK sastāva un kritisko parametru, tajā skaitā Cl un Hg daudzumam NAIK sastāvā, sistemātiskai nodrošināšanai tā, lai tas atbilstu nosacījumam par dūmgāzu izturēšanu temperatūrā ne zemākā par 850 °C vismaz 2 sekundes.**
 - c) **Jāizstrādā un jārealizē sadedzināšanas iekārtu, ieregulēšanas un uzsākšanas darbu, kā arī drošas apturēšanas darbu pasākumu komplekss, lai nepieļautu vides piesārņojumu un vielu avārijas noplūdes ilgtermiņā kā arī zālveida izmetes. Testa un ieregulēšanas darbu nosacījumi nosakāmi**

Paredzētās darbības Atļaujā, paredzot to terminētu veikšanu, rezultātu izvērtēšanu pirms pastāvīgas darbības uzsākšanas un sasaisti ar nepārtraukti un periodiski veicamo mērījumu kopumu, ņemot vērā LPTP, emisiju gaisā un atkritumu apsaimniekošanas normatīvos noteiktās prasības, kas ļautu pārliecināties par Ziņojumā prognozēto parametru (emisijas gaisā, izmantoto reaģentu daudzums emisiju mazināšanai un procesa efektivitāte, ķīmisko vielu koncentrācijas pelnos, pelnu daudzums un bīstamība u.c.) atbilstību faktiskajai situācijai un atlikumproduktu (izdedžu, pelnu) apsaimniekošanai pieļaujamajiem nosacījumiem.

- d) Paredzētajai darbībai aktuālie pieļaujamās ietekmes apjomi un emisiju limiti, kā arī nepārtraukto un periodisko mērījumu regularitāte un veikšanas nosacījumi nosakāmi Atļaujā. Ierosinātajai jāizstrādā procedūra emisiju apjoma uzskaitēi un koncentrāciju kontrolei izplūdē faktiskajā darba režīmā, kad tiek sadedzināts mainīga sastāva kurināmais. Jānodrošina piesārņojošo vielu koncentrācija izplūdē (Ziņojuma 9. pielikuma 3.3. un 3.4. tabula) un izkliede (Ziņojuma 5.2. tabula), kas nav sliktāka par Ziņojumā noteikto.
- e) Ja saskaņā ar nepārtrauktā un periodiskā monitoringa programmas mērījumu rezultātiem tiek konstatēti būtiski atšķirīgi gaisu piesārņojošo vielu emisiju parametri (piemēram, lielāka piesārņojošo vielu plūsma, g/s, un/vai mazāks plūsmas ātrums m/s vai m³/h, kas kopsakarībā var būtiski ietekmēt emitēto vielu koncentrācijas izkliedē) kā Ziņojuma 9. pielikumā norādītie un Atļaujā noteiktie, NAIK līdzsadedzināšana bez papildu novērtējuma nav pieļaujama.
- f) Smaku emisiju izplatības ierobežošana nodrošināma atbilstoši Ziņojumā norādītajiem tehniskajiem risinājumiem – NAIK pieņemšana un apstrāde veicama ēkā, kurā tiek uzturēts gaisa retinājums un gaiss tiek novadīts uz sadedzināšanas iekārtas kurtuvi. NAIK padeve uz sadedzināšanas iekārtu veicama ar slēgtu konveijeru sistēmu.
- g) Pamatotu sūdzību saņemšanas gadījumā normatīvajos aktos (par piesārņojošas darbības izraisītu smaku noteikšanu un izplatības ierobežošana) noteiktajos gadījumos veicami smaku mērījumi, un atkarībā no smaku mērījumu rezultātiem lemjams par papildu pasākumiem, tai skaitā Paredzētās darbības realizācijas nosacījumu precizēšanu un smaku izplatības ierobežojumu un smaku pārvaldības plāna nepieciešamību, kā arī Atļaujā nosakāmi nosacījumi Paredzētās darbības īstenošanai.

6.9.3. Troksnis un tā izplatība:

6.9.3.1. Saistībā ar Paredzēto darbību bez jau esošajiem (skat. šī atzinuma 3.2.12. punktu) identificēti jauni trokšņa avoti: NAIK pieņemšanas un sagatavošanas (sijāšana, šķirošana un smalcināšana) ēka un slēgta tipa kurināmā padeves konveijeri uz uzglabāšanas bunkuru un sadedzināšanas iekārtu, izmaiņas kurināmā, ķīmisko palīgvielu un atkritumu (pelnu) transporta intensitātē. Aktivētās ogles dozators tiks uzstādīts iekštelpās, līdz ar to tiek pieņemts, ka tā darbība neradīs izmaiņas esošajā trokšņa ietekmē no koģenerācijas stacijas tehnoloģiskās ēkas. Uzņēmuma trokšņa avotu novērtējumam izmantoti trokšņa mērījumu dati, iekārtu ražotāju un Ierosinātajās sniegtā informācija. Jaunās ar NAIK pieņemšanu saistītās būves (kurināmā pieņemšanas ēka un uzglabāšanas bunkurs) plānots izvietot uzņēmuma dienvidu daļā, dzelzceļa pusē, blakus esošajiem biomasas

uzglabāšanas bunkuriem. No Ziņojumā ietvertās informācijas secināms, ka līdz ar Paredzētās darbības realizāciju uzņēmuma kravu apgrozījums varētu pieaugt par aptuveni 12 automašīnām diennaktī (vai par 9 īstenojot enerģijas palielināšanas plānu sadedzinot tikai biomasu) līdz vidēji 42 kravas automašīnām (84 braucieniem) diennaktī, neveicot piegādes nakts laikā. Šāds intensitātes pieaugums vērtējams kā nebūtisks attiecībā pret kopējo satiksmes intensitāti Tērvetes un Rūpniecības ielās (atbilstoši Ziņojuma 2.1. tabulai – kopējais kravas auto skaits diennaktī, kurš izbrauc caur Tērvetes un Rūpniecības ielu krustojumu ir aptuveni 1 500).

- 6.9.3.2. Ziņojumā vērtēta esošās un Paredzētās darbības radītā trokšņa ietekme uz dzīvojamajām mājām Rūpniecības un Tērvetes ielās. Kopumā kā jutīgi uztvērēji vērtētas 15 individuālo dzīvojamo māju teritorijas. Rezultāti apkopoti Ziņojuma 10. pielikumam pievienotajā 16. pielikumā (trīs nenumurētas tabulas 30. – 33. lpp.). Tabulās norādīts trokšņa parametru diapazons katrai no vērtēto dzīvojamo māju teritorijai, tāpēc Birojs turpmāk ņem vērā norādītā diapazona augstākās vērtības.
- 6.9.3.3. Atbilstoši Ziņojumam, augstākais trokšņa līmenis rādītājam L_{diena}^{35} (pieņemot, ka iekārtas darbojas ar 100% noslodzi) pēc NAIK līdzsadedzināšanas uzsākšanas noteikts pie dzīvojamajām mājām Rūpniecības ielā 61, attiecīgi 53 dB(A), bet 52 dB(A) var sasniegt pie mājām Rūpniecības ielā 63A, Rūpniecības ielā 65, Rūpniecības ielā 71 un pie mājām Tērvetes ielā 51. Savukārt augstākais trokšņa līmenis rādītājam L_{vakars} (pieņemot, ka iekārtas darbojas ar 80% noslodzi) 48 dB(A) noteikts pie dzīvojamajām mājām Rūpniecības ielā 63A, Tērvetes ielā 55 un Tērvetes ielā 57. Attiecīgi augstākais trokšņa līmenis rādītājam L_{nakts} (pieņemot, ka iekārtas darbojas ar 63% noslodzi) 45 dB(A) un 44 dB(A) attiecīgi noteikts pie dzīvojamajām mājām Rūpniecības ielā 63A un Rūpniecības ielā 65. Līdz ar to Birojs secina, ka Paredzētā darbība uzskatāma par būtisku trokšņa emisiju avotu ietekmes zonā esošajās teritorijā un jebkura darbības intensifikācija vērtējama ar īpašu piesardzību.
- 6.9.3.4. Uzņēmuma ietekme, uzsākot NAIK līdzsadedzināšanu, lielākajā daļā vērtēto teritoriju (7 no 15 dzīvojamo māju teritorijām) pieaugs par 1-3 dB(A) galvenokārt dienas periodā (no plkst 7 – 19), bet paliks nemainīga nakts (no plkst 23 - 7) un lielākoties arī vakara periodā. Tomēr pie mājām Tērvetes ielā 55 (dienas periodā tiek sasniegts 50 dB(A) trokšņa līmenis) un Tērvetes ielā 57 (dienas periodā tiek sasniegts 51 dB(A) trokšņa līmenis), kuras atbilstoši spēkā esošajam Teritorijas plānojumam daļēji atrodas ielas sarkanajās līnijās jeb ielas aizsargjoslā, Ziņojumā aprēķinātais Paredzētās darbības ietekmes pieaugums ir 9 dB(A) dienas periodā un attiecīgi 9 dB(A) un 6 dB(A) vakara periodā. Tomēr konstatējams, ka nevienā no situācijām un nevienā uztvērējobjektā ar Paredzēto darbību netiek pārsniegti noteiktie trokšņa vērtību robežlielumi, lai arī kā ievērojamas vērtējamās izmaiņas divās dzīvojamo māju teritorijās - Tērvetes ielā 55 un Tērvetes ielā 57.
- 6.9.3.5. Izstrādātāja nav veikusi fona trokšņa aktuālās situācijas novērtējumu, bet izmantojusi 2008. gadā izstrādāta un publiski pieejama Jelgavas domes projekta “*“Ziemeļu apvedceļa posmā no Dobeles šosejas līdz Kalnciema ceļam, t.sk. Ziemeļu gaisa pārvada izbūve” Tehniski ekonomiskais pamatojums*”

³⁵ Noteikumu Nr. 16. noteiktie robežlielumi dzīvojamo māju teritorijās ir attiecīgi L_{diena} 55 dB(A), L_{vakars} 50 dB(A), L_{nakts} 45 dB(A).

(pievienots Ziņojuma 10-1. pielikumā) secinājumus, kur konstatēts, ka būtiskākais trokšņa avots Jelgavas pilsētā ir autotransporta kustība pa maģistrālajām ielām, kā arī dzelzceļa radītais troksnis. Ziņojuma 10. pielikumā norādīts, ka transporta infrastruktūras ietekmes zonā (atkarībā no apbūves, intensīvākās ietekmes zona ir aptuveni 100 m uz katru pusi no ielas viduslīnijas un līdz 500 m no dzelzceļa līnijas neapbūvētās teritorijās) radītais troksnis par 10 – 20 dB(A) pārsniedz mazstāvu un daudzstāvu dzīvojamajai apbūvei Noteikumos Nr. 16 noteiktos robežlielumus. Šāds secinājums tiek attiecināts arī uz Paredzētās darbības ietekmes zonā (Rūpniecības un Tērvetes ielu rajons) esošajiem jutīgajiem objektiem, pieņemot, ka fona troksnis abās ielās ir aptuveni 65 – 75 dB(A) dienas periodā. Ņemot vērā Ziņojuma 2.1. tabulā norādīto informāciju par autosatiksmes intensitāti³⁶ Tērvetes un Rūpniecības ielas krustojumā laika periodā no 2016. līdz 2019. gadam (vairāk par 10 000 automašīnu, tajā skaitā aptuveni 1500 kravas auto, diennaktī) var pieņemt, ka šāds secinājums ir spēkā arī attiecībā uz aktuālo situāciju. Daļēji šo pieņēmumu apstiprina arī Ziņojuma 10-1. pielikumā pievienotie trokšņa mērījumi dzīvojamās apbūves teritorijās, kuri veikti 2015. gadā un no kuriem secināms, ka fiksētais augstākais summārā trokšņa līmenis Rūpniecības ielā dienas laikā sasniedz aptuveni 70 dB(A). Tomēr šādam secinājumam nav sniegts nepieciešamais pamatojums, kas iegūstams trokšņa līmeni vērtējamajos objektos nosakot ar datorprogrammu, kā arī autotransporta ietekme nav vērtēta kumulatīvi ar dzelzceļa radīto. Tāpat Ziņojumā nav novērtētas satiksmes intensitātes izmaiņas laika periodā no 2008. gada veikto aprēķinu brīža līdz IVN Ziņojuma izstrādei.

- 6.9.3.6. Ziņojumā nav veikta fona ietekmes aktualizācija, nav veikts summārās ietekmes izmaiņu kvantitatīvs novērtējums, izmantojot modelēšanas programmu. Ņemot vērā trokšņa izplatīšanās un akustikas nozares pamatprincipus (tajā skaitā trokšņa ietekmes summēšanas logaritmiskās atkarības principus), secināts, ka vērtējamajās teritorijās joprojām kā pārsniegumus radošais trokšņa avots vērtējama pilsētas satiksmes radītā ietekme (tās radītais troksnis ir par 10-20 dB augstāks par Ierosinātās radīto individuālo troksni vērtējamajā teritorijā), kurā Ierosinātās devums ir nenožīmīgs. Tomēr Birojs konstatē, ka nav iespējams novērtēt, vai un cik lielā mērā Paredzētās darbības ietekmē mainīsies summārie trokšņa ietekmes parametri, tos vērtējot ne tikai atbilstoši teorētiskiem pieņēmumiem, bet izmantojot faktiskajiem apstākļiem maksimāli pietuvinātu datormodeli.
- 6.9.3.7. No trokšņa izvērtējuma izriet, ka trokšņa robežlielumu pārsniegumus pamatā rada transporta kustība tuvējās ielās, bet atsevišķas ar Paredzēto darbību ietekmētās dzīvojamās mājas daļēji atrodas ielu sarkanajās līnijās. Saskaņā ar Noteikumu Nr. 16 2. pielikuma piezīmi *“Aizsargjoslās gar autoceļiem (tai skaitā arī gar autoceļiem, uz kuriem satiksmes intensitāte ir mazāka nekā trīs miljoni transportlīdzekļu gadā), aizsargjoslās gar dzelzceļiem un teritorijās, kas atrodas tuvāk par 30 m no stacionāriem trokšņa avotiem, vides trokšņa robežlielumi uzskatāmi par mērķlielumiem.”*. Birojs norāda, ka gadījumos, kad dzīvojamo māju teritorijas atrodas vai daļēji atrodas autoceļa aizsargjoslā, vides trokšņa robežlielums saskaņā ar Noteikumu Nr. 16 2. pielikuma piezīmi šajās teritorijā uzskatāms par mērķlielumu, bet ārpus aizsargjoslas tas ir robežlielums. Likuma *“Par piesārņojumu”* 13. panta trešā daļa nosaka, ka

³⁶ VAS *“Latvijas Valsts ceļi”* statistika par diennakts satiksmes intensitāti un transportlīdzekļu veida sadalījumu uz autoceļa P97 un P95.

“Vides aizsardzības institūcijas, pieņemot lēmumu par atļaujas izsniegšanu un izstrādājot labāko pieejamo tehnisko paņēmieni izmantošanas nosacījumus, kā arī kontrolējot piesārņojošu darbību, ņem vērā noteiktos mērķlielumus.”, bet ceturtā daļa nosaka, ka *“Operators, veicot piesārņojošu darbību, ierobežo emisiju, lai tā nepārsniegtu vides kvalitātes mērķlielumus, vai, ja tie ir pārsniegti, — pakāpeniski samazina emisiju līdz attiecīgajiem mērķlielumiem.”*. No minētajām tiesību normām (likuma *“Par piesārņojumu”* 13. panta trešās un ceturtās daļas) izriet, ka Birojam pieņemot lēmumu ir pienākums ņemt vērā noteiktos robežlielumus, tāpat kā Ierosinātājas pienākums ir ierobežot emisiju, ievērojot mērķlielumu. Līdz ar to secināms, ka Paredzētā darbība ir īstenojama, ja tās rezultātā netiek paaugstināti jau līdz tās uzsākšanai konstatētie trokšņa parametri vērtētajos objektos, kas no Ziņojumā sagatavotās informācijas viennozīmīgi nav konstatējams.

- 6.9.3.8. Līdz ar to Birojs uzskata par nepieciešamu noteikt, ka pēc Paredzētās darbības akcepta lēmuma saņemšanas Ierosinātājai būvprojekta sagatavošanas posmā jāizstrādā pilnvērtīgs trokšņa ietekmes novērtējums, kurā ir ņemts vērā aktuālais fona (autotransporta un dzelzceļa) trokšņa līmenis, kā arī modeļa ievaddatos identificējami un ņemti vērā visi Ierosinātājas teritorijā esošie trokšņa avoti. Iegūtie rezultāti jāpievieno kā modelēšanas datorprogrammas ģenerētas datnes. Ja sagatavotais novērtējums jutīgajās teritorijās (dzīvojamās mājas) uzrāda trokšņa līmeņa pieaugumu attiecībā pret esošās situācijas parametriem, jāparedz tādi trokšņa ietekmi mazināšanas risinājumi, kuru rezultātā netiek palielināti jau esošās darbības un fona radītie pārsniegumi, jāveic atkārtota modelēšana.
- 6.9.3.9. Birojs vērš pašvaldības, kā akcepta lēmuma pieņēmējas un personas kurai ir deleģētas noteiktas tiesības trokšņa piesārņojuma samazināšanā, uzmanību uz likuma *“Par piesārņojumu”* 14. panta pirmo daļu, kas neliedz teritorijā, kurā konstatēti robežlielumu pārsniegumi, veikt piesārņojošo darbību, ja netiek palielināts esošais trokšņa piesārņojums³⁷. Tādēļ, ievērojot no trokšņa novērtējuma izrietošos secinājumus, Birojs uzskata, ka tam nav deleģējuma izvirzīt nosacījumu, kas būtu īstenojams galvenokārt autotransporta radītās trokšņa ietekmes mazināšanai vietās, kur ir konstatēts trokšņa robežlielumu pārsniegums, šāds atbilstīgs deleģējums ir pašvaldībai.
- 6.9.3.10. **Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar troksni un tā izplatību, Birojs atzīst par nepieciešamu ar atzinumu nostiprināt un izvirzīt nosacījumus, pēc kuru izpildes Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama darbības akcepta gadījumā:**
- a) **Ierosinātājai būvprojekta sagatavošanas posmā jāizstrādā trokšņa ietekmes novērtējums, kurā ir ņemts vērā aktuālais fona (autotransporta un dzelzceļa) trokšņa līmenis. Modeļa ievaddatos jābūt identificējamiem un ņemtiem vērā visiem Ierosinātājas teritorijā esošajiem trokšņa avotiem. Izmantotās datorprogrammas ievades datus jāpievieno elektroniski, bet būtiskā ievaddatu (informācija par konkrētajā projektā izmantotajiem standartiem, trokšņa avotu raksturlielumi, būves un ietekmi mazinošo objektus identificējošas datnes, programmas sagatavotie rezultāti uztvērējos u.c.) informācija jā sagatavo vispārpieejamā formātā (piemēram, **.pdf, **.jpg). Sagatavotie**

³⁷ Piesārņojošu darbību nedrīkst uzsākt, ja ir pārsniegti vai var tikt pārsniegti vides kvalitātes normatīvu robežlielumi noteiktam piesārņojuma veidam noteiktā teritorijā un ja attiecīgās darbības izraisītās emisijas var palielināt kopējo attiecīgā piesārņojuma daudzumu šajā teritorijā.

modelēšanas ievaddatu un rezultātu faili nav nekādā veidā dalāmi (nav veicama “izgriešana” un daļu iekopēšana citā dokumentā) vai sniedzami pa daļām, bet pievienojami pilnā apjomā, kādā to sagatavo modelēšanas programma.

- b) Ja sagatavotais novērtējums jutīgajās teritorijās (dzīvojamās mājas) uzrāda trokšņa līmeņa pieaugumu attiecībā pret esošās situācijas parametriem, jāveic atkārtota modelēšana paredzot tādas trokšņa mazināšanas risinājumus, kuru rezultātā netiek palielināti jau esošās darbības un fona ietekmes summāri radītie pārsniegumi.
- c) Ierosinātajai grozījumu veikšanai Atļaujā jāpievieno būvprojekta stadijā sagatavotais trokšņa ietekmes novērtējums pilnā apjomā. Paredzēto darbību limitējošie nosacījumi Atļaujā nosakāmi, ņemot vērā katrā būtiskajā trokšņa avotā ģenerēto trokšņa līmeni, darbības laiku, intensitāti u.c. Nav pieļaujama Ziņojumā (10. pielikums tabulas 30-33 lpp.) aprēķināto Paredzētās darbības radītā trokšņa līmeņa pārsniegšana katrā no vērtētajiem jutīgajiem objektiem.
- d) Ar Uzņēmuma darbību saistītā transporta kustība galvenokārt plānojama darbdienās, dienas un vakara periodā, nepārsniedzot Ziņojumā vērtēto transportēšanas intensitāti – 42 kravas autotransporta vienības diennaktī.

6.9.4. Kurināmā kvalitātes kontroles, pelnu, notekūdeņu un ražošanas atkritumu apasaimniekošanas nosacījumi:

- 6.9.4.1. Paredzētā darbība ir piesārņojoša rakstura darbība, kas saistīta ar atkritumu līdzsadedzināšanu kā arī ar ķīmisko vielu izmantošanu, uzglabāšanu un pelnu un izdedžu veidošanos. Tādējādi viens no nelabvēlīgas ietekmes uz vidi aspektiem Paredzētās darbības kontekstā ir potenciāli bīstamu atkritumu (pelnu, izdedžu u.c.) veidošanās, kuru bīstamība un daudzums galvenokārt būs atkarīgs no izmantotā kurināmā kvalitātes un dūmgāzu attīrīšanā izmantoto palīgvielu veida un daudzuma.
- 6.9.4.2. Pirms NAIK sadedzināšanas uzsākšanas Ierosinātajai jāizstrādā detalizēta NAIK kvalitātes kontroles un pieņemšanas procedūra (procedūras pamatprincipi aprakstīti Ziņojuma 1.8. nodaļā), tajā skaitā ņemot vērā NAIK standartā noteiktos kritērijus attiecībā uz kurināmā klasēm. Procedūrā nodalāma kurināmā piegādātāja un Ierosinātājas atbildība un rīcība neatbilstību konstatēšanas gadījumos, kā arī jāparedz risinājumi NAIK apstrādes procesā atdalīto nevēlamo piemaisījumu apasaimniekošanai.
- 6.9.4.3. Ziņojumā nav pievienota, bet no informācijas Atļaujā ir konstatējams, ka Ierosinātāja ir izstrādājusi un Valsts vides dienesta atkritumu beigu statusa izvērtēšanas komisija 2022. gada 18. februārī akceptējusi procedūru “*Pelnu un izdedžu kvalitātes kontroles procedūru*”, kuras nosacījumu izpildes gadījumā radītajiem pelniem un izdedžiem ir piemērojams atkritumu beigu statuss. Akceptētā kvalitātes kontroles procedūra jāpapildina ar dažādo pelnu frakciju (atbilstoši Ziņojuma 1.16. nodaļā norādītajam) piesārņojuma kontroles rīcībām, novērtējot to bīstamību un turpmākās izmantošanas vai atkritumu apasaimniekošanas iespējas (skat. arī šī atzinuma 3.3.9. punktu). Rīcības plāna precizējumi izdarāmi pēc palaišanas/ieregulēšanas periodā iegūtās informācijas izvērtēšanas Dienesta noteiktajos termiņos.
- 6.9.4.4. Ņemot vērā Ziņojumā un šajā atzinumā iepriekš minēto (skat. atzinuma 3.2.10. punktu un 6.9.5. nodaļu), Birojs secina, ka IVN rezultātā ir vērtēta

ietekme uz grunts un ūdens kvalitāti, ko varētu izraisīt Paredzētā darbība, identificēti galvenie ar Paredzēto darbību un tās tehnoloģisko procesu saistītie aspekti, kas var būt priekšnoteikums šādas ietekmes izraisīšanai, kā arī noteikti ietekmes novēršanas un mazināšanas pasākumi. Ņemot vērā, ka nozīmīga ķīmisko vielu izmantošana procesos nav nepieciešama, nozīmīga ietekme uz grunti, gruntsūdeņiem un virszemes ūdeņiem nav prognozēta. Secināms, ka Paredzētās darbības pārdomāta un precīzi veikta realizācija var līdz minimumam samazināt augsnes, grunts, virszemes un pazemes ūdeņu piesārņojuma risku.

6.9.4.5. Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju par līdzsadedzināšanai paredzēto atkritumu (NAIK), radušos pelnu un notekūdeņu apsaimniekošanu, Birojs atzīst par nepieciešamu ar atzinumu nostiprināt un izvirzīt papildu nosacījumus, ar kādu Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama darbības akcepta gadījumā:

- a) Jāizstrādā un jāīsteno NAIK kvalitātes kontroles procedūru kopums, kas sistemātiski un pastāvīgi nodrošina plānotajam Kvalitātes standartam atbilstošu NAIK izmantošanu sadedzināšanas iekārtā. Ņemot vērā piesardzības principu, primārā uzmanība veltāma NAIK sastāva parametru, kuri būtiski ietekmē emisijas gaisā, tajā skaitā Cl un Hg koncentrācijas, sistemātiskai kontrolei un atbilstības nodrošināšanai. NAIK kontroles procedūrā jāparedz arī kvalitātei neatbilstoša kurināmā atpakaļatgriešanas pasākumu kopums. NAIK sastāva kontroles parametri un to noteikšanas regularitāti jāiekļauj Atļaujā.**
- b) Izdedžu un pelnu frakciju sastāvs, to apsaimniekošanas risinājumi un procedūras “Pelnu un izdedžu kvalitātes kontroles procedūru” nosacījumi precizējami vadoties arī no sadedzināšanas iekārtas ieregulēšanas darbos iegūtajiem pelnu testēšanas rezultātiem (ķīmiskā sastāva, izskalošanās testiem). Dūmgāzu attīrīšanā izmantoto ķīmisko vielu un maisījumu daudzuma un proporciju, kā arī NAIK sastāva ietekmi uz izdedžu un pelnu frakciju ķīmisko sastāvu un daudzumu jāvērtē sadedzināšanas iekārtas ieregulēšanas darbu laikā, kā arī NAIK izmantošanas uzsākšanas periodā. Iekārtas ekspluatācijas laikā veicamo pelnu un izdedžu sastāva kontroles parametri un regularitāte jāaskaņo ar Dienestu pēc testa un ieregulēšanas darbu rezultātu argumentētas izvērtēšanas.**
- c) Lai nodrošinātu grunts, gruntsūdeņu un virszemes ūdeņu aizsardzību no piesārņojuma riskiem, Ierosinātājai jānodrošina, ka tās rīcībā un pārvaldībā ir atbilstoša tehniskā stāvokļa un tīrības būves un tvertnes, kurās īslaicīgi vai ilgākā laika periodā uzkrāt un uzglabāt enerģijas ražošanai nepieciešamo kurināmo, no tā atdalītos piemaisījumus, ražošanas atkritumus un blakusproduktus, kā arī dūmgāzu attīrīšanā izmantojamās ķīmiskās vielas un maisījumus.**
- d) Jāparedz un jārealizē pasākumi, kas izslēdz ugunsdzēsības ūdeņu, ražošanas un lietus notekūdeņu nekontrolētu noplūdi vidē, lai nepieļautu piesārņojošo vielu nokļuvi gruntī, pazemes un virszemes ūdeņos.**

6.9.5. Avāriju un negadījumu riski:

- 6.9.5.1. Ziņojuma 6. nodaļā ir veikts Ierosinātājas darbībā iespējamo avāriju riska novērtējums. Atbilstoši informācijai Ziņojumā, Ierosinātājai ir izstrādāts Civilās aizsardzības (CA) plāns, kas ir saskaņots ar VUGD. Ziņojuma 6.2. nodaļā identificēti uzņēmumam tuvākie rūpnieciskie objekti, kuri**

klasificējami kā potenciāli riska objekti - viens uzņēmums, kurš noteikts kā A kategorijas riska objekts - VAS "Latvijas dzelzceļš" Jelgavas dzelzceļa stacija (dzelzceļa līnija atrodas aptuveni 50 m uz D no Uzņēmuma teritorijas), un divi C kategorijas paaugstinātas bīstamības objekti - "Astarte nafta" degvielas uzpildes stacija Rūpniecības ielā 75a (aptuveni 70 m uz R) un "Viada Baltija" degvielas uzpildes stacija Rūpniecības ielā 20D (aptuveni 150 m uz ZA).

- 6.9.5.2. Izstrādātāja novērtējumā (Ziņojuma 6.2. nodaļa) atsaukusies uz 2010. gadā veiktu Jelgavas pilsētas industriālo objektu sociālā riska novērtējumu "*Jelgavas pilsētas, Jelgavas novada un Šauļu pilsētas riska novērtējums*", taču nav izvērtējusi Paredzēto darbību kopsakarībā ar Jelgavas valstspilsētas 2022. gadā apstiprināto civilās aizsardzības sistēmas plānošanas dokumentu "*Jelgavas pilsētas un Jelgavas novada sadarbības teritorijas civilās aizsardzība plāns*", kas sagatavots, ņemot vērā risku novērtējumu, un kurā noteikti pašvaldību iespējamās katastrofas pārvaldīšanas pasākumi un to īstenotāji.
- 6.9.5.3. Avāriju risku novērtējumā secināts, ka Paredzēto darbību raksturo salīdzinoši augsta ugunsbīstamība (ugunsgrēka izcelšanās, putekļu sprādzieni), kā arī ar ķīmisko vielu izmantošanu saistīti negadījumi un avārijas. Norādīts, ka šo avāriju sekas lielākoties vērtējamas kā lokālas un galvenais apdraudējums sagaidāms cilvēkam un īpašumam objekta teritorijā.
- 6.9.5.4. Ziņojumā ir identificēti potenciālie riska objekti un procesi Darbības vietā, kas var radīt bīstamību, galvenokārt ugunsgrēka un eksplozijas riskus: kurināmā uzglabāšana un transportieru sistēma uz sadedzināšanas kameru; putekļu un ugunsbīstamu putekļu maisījumu aizdegšanās/eksplozija (putekļu filtri un cikloni, putekļu uzkrāšanas bunkuri); palīgvielu piegāde, pārkraušana un uzglabāšana (amonija hidroksīds, sāļsskābe, sērskābe, sēra granulas); bīstamo iekārtu – tvaika katla un dabasgāzes cauruļvada – ekspluatācija; NAIK smalcināšana (nejauša sprādzienbīstamu atkritumu klātbūtne NAIK masā, putekļi un putekļu maisījumi).
- 6.9.5.5. Darbības vietā var atrasties ķīmiskas vielas, daļai no tām īpašību raksturojumā (DDL) norādīta bīstamība cilvēkam un/vai apkārtējai videi. Ziņojumā norādīts (Ziņojuma 5.12. un 6. nodaļa), ka uz Paredzēto darbību ir attiecināmas Noteikumu Nr. 563 1. pielikuma prasības, bet nav pievienots atbilstības novērtējums. Ņemot vērā amonija hidroksīda uzglabājamās daudzums (60 m^3 tvertne), uzņēmums klasificējams kā C kategorijas bīstamības objekts. Līdz ar to Uzņēmumam ir izstrādāts CA plāns, kurā novērtēti cita starpā arī bīstamo ķīmisko vielu (amonjaka ūdens šķīdums, HCl, sērs, dabas gāze) radītie riski. Atbilstoši Biroja rīcībā esošajam CA plānam, noteiktās evakuācijas distances NH_3 un HCl noplūdes gadījumos neskar tuvākās dzīvojamo māju teritorijas.
- 6.9.5.6. Birojs konstatējis, ka arī Ziņojuma aktualizētajā redakcijā nav novērtēta gaisa piesārņojuma bīstamība un citi Programmā (IV daļas 3.5. un citi punkti) norādītie aspekti NAIK noliktavas ugunsgrēka gadījumā, kas saistīti ar potenciāli bīstamu dūmgāzu (HCl, dioksīni, metāli u.c.) izplatīšanos vidē. Līdz ar to nosakāms, ka pirms NAIK līdzsadedzināšanas uzsākšanas sagatavojami grozījumi CA plānā.
- 6.9.5.7. Novērtējis Ziņojumā sniegto informāciju, Birojs secina, ka Uzņēmuma darbībā ir apzināti galvenie avāriju rašanās avoti un veicamie preventīvie pasākumi to mazināšanai un novēršanai. Saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu norādāms, ka Ierosinātajai ir jānodrošina visu Ziņojumā paredzēto drošības nosacījumu ievērošana, norādītie procesa vadības un drošības sistēmu

uzturēšanas nosacījumi, kuri nepieciešamības gadījumā precizējami CA plāna grozījumu sagatavošanas laikā. Uzņēmuma darbības tehnoloģiskos procesos jāparedz un jānodrošina atbilstoši pasākumi drošības jomā, aktualizējot un izstrādājot konkrētus nosacījumus identificētajiem tehnoloģisko iekārtu un tehnoloģisko procesu avāriju riskiem un to mazināšanai.

6.9.5.8. Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar avāriju un negadījumu riskiem, Birojs atzīst par nepieciešamu ar atzinumu nostiprināt un izvirzīt papildu nosacījumus, ar kādu Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama darbības akcepta gadījumā:

- a) Pirms NAIK līdzsadedzināšanas uzsākšanas jāveic grozījumi CA plānā, kas jāsaskaņo normatīvos noteiktajā kārtībā.**
- b) Ierosinātājam jānodrošina visu Ziņojumā un CA plānā paredzēto drošības nosacījumu ievērošana, tajā skaitā Ziņojuma 8. pielikumā norādītie vidiskās pārvaldības sistēmas un drošības sistēmu uzturēšanas nosacījumi.**
- c) Ierosinātājam jānodrošina, ka tiek ievērots Ziņojumā norādītais izmantoto ķīmisko vielu sortiments un uzglabājamie daudzumi Darbības vietā. Mainoties ražošanā izmantoto ķīmisko vielu sortimentam un daudzumam jāveic atkārtots novērtējums, lai noteiktu objekta atbilstību Noteikumu Nr. 563 un/vai Noteikumu 131 nosacījumiem, kuri noteic objektu piederību rūpniecisko avāriju riska objektiem un papildu prasības šāda tipa objektu apsaimniekošanai.**

Rezumējoši Birojs secina -, lai arī Ziņojumā vērtējums ne visos aspektos ir pilnīgs, kas ir bijis par pamatu noteikt papildu nosacījumus saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu, Birojs atzīst, ka Ierosinātāja ir izsvērusi galvenos risinājumus Paredzētās darbības realizācijai un sagaidāmās ietekmes nozīmīgākajos emisiju gaisā un atkritumu aprites ietekmes jautājumos. Pamatojoties uz veikto novērtējumu, nav identificēti Paredzētās darbības realizāciju pilnībā aizliedzoši faktori, tomēr tās īstenošanai galvenokārt ir ar trokšņa ietekmi saistīti ierobežojumi, par kuru piemērošanu vēl jāņemj IVN akcepta lēmuma pieņemējai Jelgavas valstspilsētas pašvaldībai.

Biroja atzinums ir kompetentās iestādes viedoklis par Ierosinātājas nodrošināto Ziņojumu, tajā novērtēto ietekmi. Lēmumu par Paredzētās darbības realizācijas pieļaujamību pieņem Novērtējuma likuma 21. panta kārtībā. Attiecīgā valsts institūcija, pašvaldība vai cita likumā noteiktā institūcija vispusīgi izvērtē Ziņojumu, pašvaldību un sabiedrības viedokli un, ievērojot Biroja atzinumu par Ziņojumu, normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā pieņem lēmumu par Paredzētās darbības akceptēšanu vai neakceptēšanu. Ja tiek pieņemts lēmums par Paredzētās darbības pieļaujamību, Paredzēto darbību iespējams īstenot tikai ievērojot ārējos normatīvajos aktos noteiktos, Ziņojumā paredzētos un ar šo Biroja atzinumu izvirzītos nosacījumus, ar kādiem tā varētu būt īstenojama (Novērtējuma likuma 22. panta 2.¹ daļa).

Direktore

(paraksts*)

D. Avdejanova

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu*